543

חנן בר און

אוטונומיה

דיונים פנימיים, עם נציגויות, חוות-דעת משפטיות, סיכומי שיחות בנושא טיוטת מסמך הבנה עם מצרים ואח"כ בעניין האוטונומיה)

נפתח: ~~1979~~

נסגר: 1980 8.7-20.8.

543/110

שם תיק: משנה למנכ"ל ח. בר-און - אוטונומיה

מזהה פיזי **חצ-7082/5**

מזהה פריט 000b4fm

כתובת: 3-312-3-6-1

תאריך הדפסה 25/12/2018

משרד החוץ-מחלקת הקשר

6557

** נכנס סודי

**

**

**

אל: המשרד, נר: 277, מ : ווש

דח: מ, סג: ס, תא: 200880, זח: 1700

נד: אוטונומיה

סודי/מידי

ממנכ"ל .

משיחה עם ווקר .

סיפר כי לינוביץ מתכנן צאתו לאיזור ב -29.8. זה בגדר מחשבה ורצון אולם בהיעדר אישור עדיין מרוה"ם ובאדת אין זו החלטה לו'איס הונחה להעלות הנושא בשיחתו מחר עם רוה"ם ולבקש הסכמתו לביקור לינוביץ .

ווקר אמר כי איננו יכול לומר בבטחה שביקור לינוביץ יביא לחידוש השיחות על האוטונומיה. אולם מן ההכרח להתחיל בתהליך וארה"ב תעשה במיטב יכולתה למען חידושן . לדבריו, סאדת בשיחתו עם אטרתון, לא שלל לגמרי אפשרות חידוש המו"מ . סאדת הביע רצונו ב- RENEWED CONFIDENCE בין הצדדים. ווקר הוסיף שזו בעית מצרים וישראל כאחת - בעיה של היעדר בטחון בכוונות ההדדיות. זה משבר אימון שבעצם אפשר היה לחזותו מראש בכך שהמו"מ התקרב לטיפול בבעיות הקשות . ווקר אמר שארה"ב נחושה בדעתה לעשות בדי להתגבר על המשבר . התהליך הוא קריטי לאינטרסי ארה"ב בשם שהוא קריטי לאינטרסי ישראל ומצרים . ארה"ב לא תחסוך מאמץ . ארה"ב איננה יכולה לשבת נייחת בצד-באפס מעשה .

בנצור .

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין,שהבט,מנכל,ממנכל,סמנכל,ממת,רם.
אמן,מצפא,שרהפנים

אל: המשרד, נר: 232, מ : ווש

דח: ב, סג: מ, תא: 190880, זח: 1300

נד: לינוביץ-עברון

סודי ביותר/בהול

ר ו ת

מנכל, ממנכל.

בשיחה עם לינוביץ הבוקר ספר לי שדבר ארוכות טלפונית עם שר
הפנים ובמהלך הדברים מסר לו על פגישת אתרטון-סאדאת. להלן
עיקרי הדברים שלינוביץ חזר עליהם גם באזני:-

א. תגובת סאדאת להפצרות אתרטון בי יחדש המומ' מייד היתה
שלילית לחלוטין. אתרטון מדווח שאף פעם לא ראה את סאדאת בה
נחוש בדעתו.

ב. סאדאת טען שצעדיו של רוהמ' בנושאי חוק ירושלים, העברת
משרדו למזרח העיר, והפרסומים על התנחלויות חדשות העמידו אותו
אישית ואת המומ' כולו במצב בלתי אפשרי. הוא איננו יכול, לאור
הנ"ל, להסתפק בדיבורים הבוללניים של רוהמ' על המשך השיחות
וכו' באשר מר בגין אינו עושה שום ג'סטה כלפיו ושאין בידיו
שום הבטחה (ASSURANCE) לגבי הצפוי במומ'.
ג. סאדאת נוקט בכמה צעדים שמטרתם להבליט שהקשיים שלו אינם עם
ישראל אלא עם רוהמ'. הצעדים האלה הם:-

1 הנחייה לאמצעי התקשורת להמנע מפגיעות אישיות ברוהמ'
ובדברים שישראל רגישה כלפיהם. (לינוביץ ספר שהאמריקנים
הבהירו לסאדאת שהתקפות אישיות על רוהמ' אינן נסבלות).

2 הזמנת הנשיא נבון לנאום בפני הפרלמנט המצרי.
3 אישר ביקור משלחת מפלגתית מצרית בישראל אשר תוכל לדבר עם
אנשי שיחה ישראלים על הבעיות השונות הניצבות על דרך היחסים

**עותק 12 מתוך 24 סודי ביותר

**בינני.

**ד. לינוביץ הוסיף שלאור עמדתו הנוקשה של סאדאת ביחס לחידוש
**השיחות ישנה באן מבוכה ואי בהירות ביחס לצעדים הבאים.
**האמריקנים אמנם ינסו שוב להשפיע עליו לשנות דעתו אך הסיכויים
**להצליח במעט אפסיים. היה לי רושם מדברי לינוביץ שסאדאת בעצם
**איננו רואה טעם בביקורו הצפוי באיזור בסוף החודש. כתוצאה מכך
**נוטה לינוביץ שלא לנסוע. הוא תהה בקול רם אם ישנו איזשהו צעד
**סמלי שיכולה מישראל לעשות כלפי הפלשתינאים שיצביע על
**כוונותיה הבנות, גם אם ברור שהמצרים ידחו את הצעתנו-הצהרתנו.

**עברון==

**תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין,שהבט,מנכל,ממנכל,לפידות,
**בנחורין,מצרים,ד/מרכז,רם,שרהפנים

<u>סודי</u>

דיון על נושא הנורמליזציה

-.

התקיים ב-18.7.80 בהשתתפות המנכ"ל, ח. בראון, משנה למנכ"ל
מר א. רובינשטיין, מנהל לשכת השר; ש. ארד, סמנכ"ל; פ. אליאב,
מנהל ממ"ד; ש. הדס, מנהל הסברה; מר י. יטיב, ס/מנהל לשכת המנכ"ל;
ע. ערן, סגן מנהל לשכת מצרים; ד. סולטן, ממ"ד.

רשם: ש. הדס, מנהל הסברה

<u>המנכ"ל הציג נושא הדיון:</u> האם רצוי לתת פרסום לעובדה שמצרים משהה תהליך הנורמליזציה (וזאת במישרין או בעקיפין) או האם להמנע מכך תוך תקוה שיחול שפור במצב.

<u>י. הדס:</u> - מצד המצרים יש החלטה שיש לקשור פתוח יחסים ישירים עם התקדמות בנושא האוטונומיה. מתקיים בשטח מה שמתחייב מכורח המציאות. המצרים טוענים שמקיימים כל ההתחייבויות. יש מצדם התחמקויות. על ידי "נדנוד" נתן להשיג השגים בדברים הקטנים.

<u>ח. בראון:</u> בתחום הנורמליזציה הושג מספר דברים שהם נכס צרן ברזל מדיני שלנו בעולם: יש 2 שגרירויות, תקשורת, קו תעופה, הספקת נפט, תיירות (אומנם מוגבלת), חלופי עתונאים.

<u>ע. ערן:</u> אין התקדמות בנושאים בהם המצרים התחייבו (בעיקר בתחומי התרבות והכלכלה). גם בתחומים בהם הושגה התקדמות, ההשגים זעומים.

<u>המנכ"ל:</u> יש הגורסים שכדאי להציג את התמונה האמיתית בעולם כי כידוע המצרים מציגים אותנו כמעכבים וכמכשול ושהם ה"טובים".

<u>פ. אליאב:</u> הוא נגד מתן פרסום. יש בעולם תדמית של ישראל-מצרים כאי של יציבות בניגוד לעולם המסובב אותנו וזו תמונה שאנו מעונינים בה ומהווה נכס מדיני. גם אם נוקיע המצרים לא נצליח לשנות התנהגותם.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

...\[illegible]

ד. קרלטן: האם כוונתנו ביצירת מערכת לחצים על מצרים? לא נעורר אהדה ל-case שלנו. האירופאים הרי רואים את מה שהושג כהסכם נפרד. ובארה"ב המצרים משקיעים מאמץ ניכר לשפר עמדתם בדעת הקהל. וכל פעולה (כולל בלתי ישירה) תסיע בידינו בנושאים בלתי חשובים.

מ. ארד: נגד. מוטב לא לתת פרסום לחלוקי הדעות. התמונה בארה"ב כיום היא שאין התקדמות במו"מ לאוטונומיה וכאן עמדת ארה"ב קרובה יותר לעמדת מצרים. ברם, בנושא הנורמליזציה התדמית שנוצרה היא של התקדמות.ביחסי ארה"ב-מצרים יש התפתחות חמורה לרעתנו. הפרשנות שתתלוה לכל פעולה שלנו בנושא הנורמליזציה היא שהישראלים "מנסים לשים מקלות בגלגלים".

ע. ערן: הוא איננו מציע מערכה רחבת היקף ורעשנית. אם נשתוק המצרים מקבלים יתרון דבר שיאפשר להם להציג תמונה שהם אשר תרצו, בניגוד לישראל. מלבד זאת יש להניח שמסיבות פנים לא נוכל להחביא את ההתפתחויות השליליות.

א. רובינשטיין:

כל השקולים שהוזכרו קיימים מזמן והשאלה הנשאלת כל הזמן היא איך להתיחס אליהם. אין מנוס מדרך בינים: יש לעקוב מעקב הדרגתי - ואין לצאת בקול תרועה אבל אי-אפשר להסתיר. הצבור בארץ כבר מודע למצב. אין להסתיר: מי שישאל יקבל תמונת המצב האמיתית. מצד שני אין לצאת במערכה גלויה. לא קשר שתיקה אבל גם לא רעש.

ח. בראון: ברגע זה, טקטית, אנו מעוניינים בהצגת תמונה ורודה. הצבור הישראלי יודע את המצב האמיתי. העולם וחזית הסירוב התרגלו כבר להופעת הנורמליזציה ואל לנו לכרסם בתדמית. אם נטען היום שאין נורמליזציה אנו נותנים נשק ביד המתנגדים לה. אסור לשקר אבל לצאת למערכה כאשר אין סכוי להשיג שום דבר - הדבר איננו דרוש.

י. הדס: המטריד כלפי חוץ הוא שהמצרים אומרים: הלקנו מלאנו, עכשיו תורה של ישראל.מציע שיחות במשור הרשמי (אליאב: גם קונגרס) בארה"ב ולבקש שידברו עם המצרים. אשר למצרים: עלינו ללחוץ בכל היסג ולהמשיך "לנדנד" למצרים על מנת לקדם הנושאים.

המנכ"ל: השר שוקל האם לתת פומבי למצב במסע רחב. וכאשר יש התלבטויות מתפקידנו לבדוק ולנסות לסכם הדעות במשרד ולהביא אתן לידיעת השר. השר יעיין בהן ויסכם הנושא.

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

H. [illegible]:

[illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

משרד החוץ-מחלקת הקשר

** 5240
** ** נכנס
** **
** **
****

** דף 1 מתוך 2
** עותק 7 מתוך 10 סודי ביותר

**אל: המשרד, נר: 208, מ : ווש
**דח: ב, סג: מ, תא: 160880, זח: 1300
**נד: אגרת סאדאת

**סודי ביותר/ בהול טפל

**שר החוץ .

**דע : רהיים, מנכ"ל, ממנכ"ל.
**אישי בתכלית .

**------------

**א. משיחה הנקר עם לינוביץ, אשר חזר ובקש לשמר בסוד במוש
**הדברים הבאים :

**(1) תשובת סאדת, על ניסוחה החריף וקריאתו לפגישת פסגה אחרי **
הבחירות בנובמבר , באה לאמריקנים בהפתעה לא נעימה AND IT
** PUTS THE PRESIDENT ON THE SPOT .

**(2) בניגוד למנהגם בעבר לא אמרו המצרים לאמריקנים מה יאמר **
**באיגרת סאדת לרהיים ולא התייעצו אתם ביחס לתוכנה . העתק
**האיגרת נמסר לאתרטון זמן קצר לפני מסירתה לנו .

(3) אתרטון עומד לפגש היום או מחר את סאדת ולאמר לו שהשעיית
**השיחות עד נובמבר איננה תואמת רצון הנשיא קרטר ומדיניות
**ארה"ב . הדחייה, לדעת האמריקנים, מזיקה לקרטר ויוצרת מצב
**הרה סכנות . בהיעדר מו"מ כלשהו יתמלא החלל ע"י האשמות
**הדדיות והקצנה בעמדות הצדדים .

**(4) האיגרת נכתבה כנראה ע"י אוסמה אל-באז ואתרטון ינסה
**לברר באיזה מידה סאדת אכן מקבל את מגמתה וניסוחיה .
**(5) לינוביץ עדיין מתכנן לבא למזה"ת ב - 31/8. הוא מקווה
**שיוכל להצביע על שיתוף פעולה והתקדמות מספקת אשר תצדיק
**הסיכון שבמסע . (הוא חושש מאד מהעברת משרד רהיים למזרח

ירושלים בעצם הימים האלה) .
ב. אמרתי ללינוביץ שאנחנו מעונינים בחידוש הדיונים כהקדם .
הגיע הזמן שארה"ב תבהיר לסאדת שהתנהגותו היהירה והשחצנית
איננה מקובלת ע"י קרטר . למעשה מה שסאדת אומר באיגרתו זה
שחשוב יותר שקרטר יצליח בבחירות מאשר לטפל בהקדם בנושאי שלום
מלחמה . כמו כן חזרתי לנושא החלטת מועב"ט והחומרה בה אנו
מתייחסים לאפשרות הימנעות אמריקנית. לינוביץ הבטיח לטפל בכך
שוב מייד .
ג. אני ממליץ מאד שתשובת רה"ם תדגיש הנכונות הישראלית לחדש
המו"מ מייד והחשיבות בכך לארה"ב, ישראל, והמרה"ית כולו .
עברון .

תפ: שהח,רהמ,מנכל,ממנכל

[illegible]

פילדלפיה

מדינת ישראל

STATE OF ISRAEL

חנן

נ"ר רפאל מסר לקורסקי

דבורה זאקובר הנ"ר פניני אוראל

עם לפידות כלבו.

With the compliments

ר' ר'

of the

Ministry of Foreign Affairs

15/8

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
~~HEADS OF AGREEMENT~~

The Arab Republic of Egypt and the State of Israel (the "Parties"), in coordination with the United States of America, have arrived at a number of understandings and agreements with regard to the steps they will take to implement the terms of the Framework for Peace in the Middle East agreed at Camp David ("Framework"). Therefore, to provide full autonomy to the inhabitants of the territories involved, to ensure a peaceful and orderly transfer of authority, to assure the security of Israel and its neighbors, and to achieve the other objectives set forth in the Framework, the Parties, in coordination with the United States, have agreed as follows:

Election

A Self-Governing Authority (Administrative Council) ("Elected body") (~~"Authority"~~) will be freely elected by the inhabitants of the territories in accordance with the modalities set forth in Annex A ("Election Modalities"). ~~to this Agreement~~ ~~to be negotiated~~ agreed

The Transitional Period

The elected body ~~Authority~~ shall be established and inaugurated within one month after it has been elected, at which time the transitional period of five (5) years shall begin.

Withdrawal of Military Government and Civilian Administration

Upon election of the members of the elected body ~~Authority~~, and as soon as the elected ~~Authority~~ is established and inaugurated, the Military Government and its civilian administration will be withdrawn.

Powers and Responsibilities of the Elected body ~~Authority~~

Upon its establishment and inauguration, the elected body ~~Authority~~, subject to the terms of this Memorandum ~~Agreement~~ and the ~~its~~ Annexes, will have ~~exercise full~~ responsibility in the following areas:

- Administration of Justice
- Administrative Operations
- Agriculture
- Budget (and Planning)
- Civil Service
- Culture
- Education
- (Energy and Public Utilities)
- (Finance and Banking)
- Health
- Housing
- (Industry and Commerce)
- (Interior Affairs)
- (Internal Communications (and Posts))
- Internal Transportation

Labor and Manpower
Municipal (and Local Affairs)
(Natural Resources)
Police
(Public Works)
Religious Affairs
Social Welfare
Taxation
Tourism

other areas

The ~~Authority~~ *elected body* will have all powers which are necessary for the discharge of its responsibilities as herein provided, including the power to issue necessary decrees, regulations or orders which may alter existing statutes in the areas of its responsibilities. Agreed coordinating arrangements will be implemented and appropriate arrangements will be made to enable the ~~Authority~~ *elected body* to exercise its powers so as to promote cooperation and good neighborly relations as provided in Annex B ("Technical Planning for Mutual Interrelationship").

Structure and Procedure

The ~~Authority~~ *elected body* will consist of one body of freely elected members which will determine its own *internal* procedures and elect and appoint its own officers.

Jurisdiction of the ~~Authority~~ *Elected Body*

The ~~Authority~~ *Elected body* shall exercise its powers and responsibilities ~~within the territories and~~ according to the provisions specified in Annex C ("Jurisdiction").

Security

All necessary measures will be taken and provisions made to assure the security of Israel and its neighbors during the transitional period and beyond and, consistent therewith: (1) a withdrawal of Israeli Armed Forces will take place and there will be a redeployment of the remaining Israeli forces into specified security locations ~~as provided in Annex D ("Security")~~; (2) arrangements will be implemented as provided in Annex D *("Security")* to assure internal and external security and public order; (3) to assist in providing such security, a strong local police force will be constituted by the ~~Authority~~ *elected body*; and (4) during the transitional period the ~~Authority~~ *elected body* shall not maintain any ~~armed~~ forces *of a military or para military nature* other than the strong local police force provided in the Framework.

Water

The ~~Authority~~ *elected body* shall ~~exercise full~~ *have* responsibility with respect to the following water resources: (1) surface and subsurface water sources which lie solely within or under the territories; (2) the current relative rate of flow presently used in the territories and derived from sources that underlie or flow between the territories and one or more of its neighbors; and (3) such additional water resources as may be agreed pursuant to negotiations involving respresentatives of the inhabitants of the territories and Israel. Procedures to ensure the protection of existing uses and to encourage the development of regional water resources for the benefit of all concerned shall be implemented as provided in Annex E ("Water").

Land

The ~~Authority~~ elected body shall ~~exercise full~~ have responsibility with respect to private land transactions, provided that it shall not discriminate against individuals on the basis of race, religion or national origin. The ~~Authority~~ elected body shall also have ~~full~~ responsibility for the administration of public land in the territories, provided that: (1) no public land shall be alienated; (2) existing uses of public land shall be protected; and (3) new uses of public lands will be subject to approval pursuant to a decision-making mechanism involving representatives of the inhabitants of the territories and Israel. Procedures to ensure the proper classification of land, including absentee land, and to effectuate the provisions of this paragraph shall be implemented as provided in Annex F ("Land").

Limitations on Powers and Responsibilities of the ~~Authority~~ Elected Body

Nothing in the foregoing articles shall be construed to authorize the ~~Authority~~ elected body to act inconsistently with any other section of this ~~Agreement~~ Memorandum or ~~its~~ the Annexes, or to authorize the ~~Authority~~ elected body to:

(1) Curtail or suspend individual freedom; discriminate against individuals on the basis of race, religion, or national origin, or interfere with the rights of the Parties under this ~~Agreement~~ memorandum;

(2) Alter its jurisdiction, enlarge its powers, or affect the international status of the territories or their boundaries;

(3) Conduct foreign relations or enter into international agreements, subject ~~except as may be specifically provided in~~ this ~~Agreement or its~~ Memorandum and the Annexes.

Continuing Committee

In accordance with the provisions of the Camp David Framework, during the transitional period, representatives of Egypt, Israel, Jordan, and the ~~Authority~~ elected body will constitute a Continuing Committee to decide by agreement on the modalities of admission of persons displaced from the West Bank and Gaza in 1967, together with necessary measures to prevent disruption and disorder.

The Committee may also deal with other matters of common concern, including matters that require detailed negotiations or coordination (e.g., economic cooperation), as provided in Annex G ("Continuing Committee").

The Committee will take its ~~actions and~~ decisions on the basis of unanimity.

The United States will be invited to participate in the Committee.

Dispute Resolution

Disputes regarding the interpretation and application of the provisions of this ~~Agreement~~ Memorandum and ~~its~~ the Annexes shall be resolved in accordance with the provisions of Annex H ("Dispute Resolution").

Negotiations Regarding Final Status

As soon as possible, but not later than the third year after the beginning of the transitional period, negotiations will take place to determine the final status of the West Bank and Gaza and its relationship with its neighbors, and to conclude a peace treaty between Israel and Jordan by the end of the five-year transitional period, in accordance with the procedures and principles set forth in the Framework.

It is understood that the provisions of this Memorandum of understanding are contingent upon negotiation and full agreement on the detailed annexes referred to in this memorandum.

ירושלים, ב' באלול תש"מ
15 באוגוסט 1980

<u>ס ו ד י</u>

אל: מר מנחם בגין, ראש הממשלה ושר הבטחון

אדוני ראש הממשלה ושר הבטחון,

הנדון: <u>שיחות האוטונומיה</u>

אתמול נפגשתי עם השגריר ליאונרד, על-פי בקשתו, לשיחה בענין האוטונומיה. להלן עיקר הדברים שהשמיע:

1. ארה"ב מעוניינת לחדש את שיחות האוטונומיה בהקדם.

2. ארה"ב סבורה שרצוי יהיה לקבל ולפרסם הסכם חלקי (Heads of Agreement) או (Memorandum of Understanding) שיציג הסכם שהושג בין ישראל למצרים בנקודות אחדות, גם אם יהיה זה הסכם מותנה או הסכם על בעיות משניות המצביע על הבעיות העקרוניות שעדיין לא נפתרו. הסכם חלקי כזה ישרת את האינטרסים של כל הצדדים המעורבים: ארה"ב (וברור שכך הדבר במיוחד לגבי הנשיא קרטר), מצרים וישראל. אם לא יושג ויפורסם הסכם כזה תוך שניים-שלושה חודשים, צפויה סכנה לעצם התהליך של שיחות האוטונומיה. כך הדבר משום שארה"ב תתקשה לפעול במסגרת השיחות מנובמבר 1980 ועד מרס 1981 (בין אם ייבחר קרטר ובין אם ייבחר ריגן), ולאחר מכן יש לחשוש שהבחירות הקרבות והולכות בישראל יכבידו על השיחות. אם לא תושג ותוצג התקדמות ממשית בשיחות במשך תקופה ארוכה כל כך, עלול הדבר לפוצץ את השיחות. לעומת זאת, אם יושג הסכם חלקי בקרוב, לא יהיה זה קריטי לתהליך אם אחר מכן לא תהיה התקדמות בשיחות במשך חודשים מספר.

3. בקרב החוגים המקורבים לסאדאת יש כאלה שאינם מאמינים יותר כי ניתן יהיה להגיע להסכם על האוטונומיה עם ממשלה אשר בראשה עומד מנחם בגין. נראה שזו אינה עמדתו של סאדאת, המבסס במידה רבה על השיחות שהיו לו עם מנחם בגין ועל היחסים האישיים ביניהם.

2 / .

4. כדי לברר את האפשרות לחידוש השיחות בקרוב, תעשה ארה"ב את הצעדים הבאים:

א) תוך ימים ספורים יפגש שגריר ארה"ב במצרים עם נשיא מצרים כדי לברר את יחסו לחידוש השיחות.

ב) אם יחסו של נשיא מצרים איננו שלילי באופן מוחלט, יבוא השגריר לינוביץ לאיזור, לפגישות עם ראש ממשלת ישראל ועם נשיא מצרים.

ג) בפגישה עם ראש ממשלת ישראל יסביר השגריר לינוביץ כי מן הראוי שישראל תעשה צעד כלשהו (כגון, שתצהיר שכל נושא פתוח למשא ומתן במסגרת שיחות האוטונומיה), כדי להקל על נשיא מצרים ולאפשר לו לחדש את השיחות.

5. ארה"ב רואה שלוש דרכים עיקריות לחידוש שיחות האוטונומיה, לפי סדר העדיפות הבא:

א) חידוש רשמי ומלא של השיחות, כפי שהתנהלו עד להפסקתן.

ב) חידוש השיחות בדרג המקצועי בלבד (כלומר, ועדות העבודה להבדיל מן המליאה).

ג) חידוש הפעילות בדרג המקצועי ללא חידוש רשמי של השיחות וללא פגישות של משלחות ישראל ומצרים. פעילות זאת יכולה להיעשות בדרך הבאה: חבר המשלחת האמריקנית (ואולי, בשלב מסויים, השגריר לינוביץ עצמו) יסע בין ישראל למצרים, יברר את העמדות של כל צד וינסה להביא את הצדדים לידי הסכמה כבל שניתן, ואולי אף לגבש טיוטה של הסכם בנושאים שונים.

מובן כי האפשרות השלישית אינה נוחה ואינה מבטיחה הרבה. עם זאת, המשך פעילות עדיף על העדר כל פעילות.

6. השגריר ליאונרד הביע דעתו בדבר החשיבות הנודעת להמשך השיחות בועדה לענינים משפטיים (אם כי אין להבין מכך שאין הוא מייחס חשיבות כזאת להמשך השיחות בועדות האחרות). הוא ביקש לדעת אם נוכל להוסיף לשיחות של הועדה לעניינים משפטיים נושא שלישי (לצד שני הנושאים שנדונו בועדה זאת: "חקיקה ותקינה" ו-"ישוב סכסוכים"). השבתי (על יסוד החלטה שנתקבלה בועדת השרים לאוטונומיה) כי נוכל לדון גם על "המינהל השיפוטי", וציינתי כי נושא זה נחלק לשניים: א) מערכת בתי המשפט ובתי הדין; ב) המחלקה לעניינים משפטיים במועצה המינהלית.

7. השגריר ליאונרד ציין במהלך השיחה כי יש לצפות לדו"ח שלישי שיועבר למחלקה המדינה של ארה"ב בענין זכויות האזרח ביהודה, שומרון ועזה. כידוע, מחלקת המדינה של ארה"ב מגישה מדי שנה דו"ח לקונגרס על זכויות האזרח במדינות שונות

3 / .

המקבלות סיוע משרא"ב. עד לאחרונה היה המצב בתחום זה ביהודה, שומרון ועזה מניח את הדעת. אך לאחר פרשת במאם שקעה הונהגה באיזור יד קשה מצד הצבא, וניתנו הוראות בהתאם לחיילים. יש לכך תוצאות שליליות בקרב האוכלוסיה המקומית. שינוי זה יבוא לידי ביטוי שלילי בדו"ח השנתי הבא של מחלקת המדינה.

ב ב ר כ ה,

יצחק זמיר
היועץ המשפטי לממשלה

<u>העתקים:</u>

שר הפנים, יו"ר ועדת השרים לאוטונומיה

שר החוץ

שר המשפטים

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: אי אלול התשיים
13 אוגוסט 1980
מספר:

סודי

אל: מר חנן בר-און, המשנה למנכ"ל

מאת: משה ששון, שגריר מיוחד

לשכת המנכ"ל העבירה אלי עותק מזכרך ליועצת המשפטית בדבר עמדת גרמניה בנושא ההגדרה העצמית.

1. המגבלה שעליה אתה כותב (היינו שזכות זו יכולה להתממש רק במסגרת שהינה מקובלת על הכל, כולל-במשתמע-ישראל) היא נכונה (אך היא פועלת בשני הכוונים).

2. אין עמדה זו מיוחדת לגרמניה אלא היא משתמעת גם מנוסח הצהרת ונציה.

3. עם זאת, נדמה לי שלא תמיד דאגו הגרמנים להדגיש התניה זו, במיוחד-אם אינני טועה - בנאום הגרמני בעצרת האחרונה כמה חדשים אחרי ביקור דיין.

בברכה,

משה ששון

העתק: המנכ"ל
היועצת המשפטית
מר א. רובינשטיין
מר נ. לביא

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1. [illegible]
   [illegible]

2. [illegible]

3. [illegible]
   [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ירושלים, ל' באב התש"ם
12 באוגוסט 1980

משרד

סודי ביותר

א ל : המנכ"ל

בהמשך לשיחותינו ברצוני לסכם כמה מחשבות לפעולה מדינית ב-6 השבועות הקרובים.

לדעתי אנו עומדים בפני שתי סוגיות בתהליך המדיני הנוכחי. הראשונה היא בעית ירושלים והשניה המשך התהליך המדיני. שתי הבעיות קשורות זו עם זו ובעית ירושלים יכולה גם ללא הכוונה מצרית לחבל בתהליך שיחות האוטונומיה ולכן בהסכמי קמפ דיויד וכל אשר כרוך בכך.

אין אמנם כל בטחון שניתן יהיה למתן את ההתקפה לגבי ירושלים אך סבורני שאנו מצווים לעשות את הכל שביכולתנו על מנת לנסות להשיג מתון עד כמה שאפשרי של המתקפה הזאת.

לאור זאת אני מציע לשקול כמה מהלכים משולבים.

הכרזה ו/או חקיקה תקנות בענין ירושלים שיאשרו בצורה המוסמכת ביותר מצב שקיים מאז 1967 בעיר. מצב זה הנו:-

א. הכרזה על זכות הניהול העצמי של המקומות הקדושים ע"י כל דת ודת.
ב. שמירה על המצב הקיים בהר הבית ושינויו רק ע"י מגעים בין הנציגים המוסמכים ותוך הסכם ביניהם.
ג. מתן אפשרות לכל הדתות לניהול רשת חינוך עצמאית.
ד. הכרת בלשכת המסחר הערבית כגוף רשמי.

באם היינו מפרסמים הכרזה מעין זו הייתי ממליץ עוד לפני פרסומה להביאה לידיעתו של סאדאת והנשיא קרטר. כמו כן הייתי משתדל להביאה לתשומת לבם של האפיפיור וראשי ממשלות רפ"ג, בריטניה וצרפת והנשיא התורן של ה-9.

2/..

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

כך בכך הייתי ממליץ להבהיר לאמריקאים (ולמצרים) שאנו מוכנים להתקדם בענין ה- Heads of Agreement (ולא אפרט כאן את הצעדים הדרושים).
כמו כן הייתי ממליץ שננקוט במספר צעדים לעבר ירדן ובמיוחד בשטחים עצמם שגם אותם נביא בבוא העת (אחרי הנהגתם) לידיעת האמריקאים.

רצוי לקחת בחשבון שכעת בתחילת מלחמת הבחירות בארה"ב ישנה אפשרות לדעתי שנוכל להשיג תמיכה אמריקאית בצעדים מעין אלה.

בברכה,

חנן בר-און

העתק: מר א. רובינשטיין

(סמנכ"ל) מר. א. עברון)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ירושלים, כ"ח באב התש"מ
10 באוגוסט 1980

סודי ביותר

אל : היועצת המשפטית

הנדון: עקרון ההגדרה העצמית
מזכרך מה-7.8.

בהקשר להערותיך המעניינות בענין jus cogens, אני מרשה לעצמי להסב תשומת לבך לפסקה הבאה המופיעה בנאומו של שמידט [illegible] ושהוא [illegible] מזרח על [illegible] השמיעו הגרמנים [illegible] עם שהיה [illegible] מר מ. דיין.
הפסקה אומרת:-

"...Advocating also the legitimate rights of the Palestinian people freely to determine their own affairs within the framework of an order acceptable to all."

לפי הבנתי מוגבלת כאן הזכות להגדרה עצמית ע"י קביעה שזכות זו יכולה להתממש רק במסגרת שתהא מקובלת על הכל, דהיינו [illegible] את ישראל.

כאם אינני טועה השתמשו הגרמנים בעקרונות דומים גם לגבי שאלת זכות ההגדרה העצמית של מזרח גרמניה.

אם לשפוט לפי הנוסח הנ"ל הרי [illegible] הגרמנים מקבלים את העקרון שלגבי זכות ההגדרה העצמית קיימות הגבלות ושזכות זו איננה בלתי מותנית.

עקרון דומה הוא מוסכם לדעתי גם על המצרים במו"מ על הסכמי קמפ דייויד.

ב ב ר כ ה,

חנן בר-און

העתק: המנכ"ל
מר נ. לביא
מר א. רובינשטיין

סודי ביותר

כה' באב התש"מ
7 באוגוסט 80

אל : כבוד שר החוץ

מאת : היועצת המשפטית

הנדון : אגרתו של הנשיא סאדאת מיום 2 באוגוסט אל רוה"מ

לפי בקשתך אני מעלה על הכתב את ההערות שהבעתי הבוקר בעל פה בפני מר נפתלי לביא.

דברי מתייחסים לפסקה הבאה שבעמוד 17 לאגרתו:

"No nation, certainly not Egypt or Israel, can determine the future of the Palestinian people. This is their God-given right of which they cannot be deprived under all circumstances.

נראה לי שבמשפטים אלה סאדאת מנסה לתת ביטוי נעלה כביכול לשתי הטענות המשפטיות הבאות:

1. <u>עקרון ההגדרה העצמית הוא jus cogens</u>

במשפט בכלל ובמשפט הבינלאומי בפרט מבחינים בין נורמות בעלות אופי של jus dispositivum (נורמות שמותר לסטות מהן בהסכמת הצדדים) לבין נורמות קוגנטיות jus cogens (שאין לסטות מהן, אפילו לא בהסכמת הצדדים). הנורמות הקוגנטיות עדיפות על נורמות אחרות.

במכתבו טוען סאדאת למעשה, שעקרון ההגדרה העצמית הוא זכות קוגנטית שאי אפשר לסטות ממנה, ושהיא עדיפה על נורמות אחרות (כגון, זכותה של כל מדינה לשלמות טריטוריאלית ולעצמאות מדינית, וכן החובה ליישב סכסוכים בדרכי שלום)

2/..

יתירה מזאת, סאדאת כאן מביע מכללא את הטענה, שבמידה והסכם קמפ דיויד מגביל את זכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים, הרי שהגבלה זו בטלה ומבוטלת משום שהיא נוגדת נורמה קוגנטית של המשפט הבינלאומי.

לנוחיותך רצ"ב צילום של סעיף 53 מאמנת וינה בדבר דיני האמנות משנת 1969.

2) <u>העקרון של res inter alios acta</u>

מקובל במרבית שיטות המשפט, וגם במשפט הבינלאומי, שהסכם בין שתי מדינות איננו מחייב מדינות אחרות (או גופים אחרים), אלא אם כן הגופים הללו הסכימו לכך במפורש. סאדאת רומז גם לעקרון זה בקבעו, שמדינות אחרות אינן יכולות לקבוע את עתידו של העם הפלשתיני.

והמסקנה היא שוב: במידה שהסכם קמפ דיויד קבע את עתידו של העם הפלשתיני, הדברים אינם יכולים לחייב או להגביל את הפלשתינאים משום שלא היו צד למסמכי קמפ דיויד.

לנוחיותך, רצ"ב נוסח סעיף 35 של אמנת וינה בדבר דיני האמנות משנת 1969.

בברכה נאמנה,
רות לפידות
רות לפידות

העתק: המנכ"ל
המשנה למנכ"ל
מר נ. לביא, לשכת השר
א. רובינשטיין, לשכת השר

3338

משרד החוץ-מחלקת הקשר

** יוצא

סודי

**

**

**

אל: ווש, נר: 225, מ : המשרד

דח: מ, סג: ס, תא: 100880, זח: 1930

נר: שרהפנים-לינוביץ

מיידי/סודי

רומ.

השגריר.

להלן עיקרי שיחה טלפונית בין שר הפנים ללינוביץ ביום ו'
8.8.80:

1. שר הפנים הפנה תשומת לבו לידיעה החמורה של ד. הלוי
ב..וושינגטון סטאר'', והציע ללינוביץ כי הענין ייחקר בידי
מערכת העתון. דר' בורג לא התרשם כי לינוביץ הבין הענין היטב,
ורצוי כי אתה תבהיר לו הדברים בהווייתם.

2. שר הפנים הפנה תשומת לבו לקריקטורה המגונה ב''אל
גומהוריה''. יש מקום להמציא גם חומר זה ללינוביץ.

3. לינוביץ אמר לדר' בורג כי הוא מעוניין בהמשך שיחות
האוטונומיה ובהשגת תוביר הסכמה בענייגן. כדי להוכית נחישות
החלטתנו להתקדם. שר הפנים אמר כי עלינו לראות את תשובת נשיא
מצרים לאיגרת רהמ'.

4. לינוביץ ציין, בקשר לאפשרות בואו ארצה בשבוע הבא, כי אם
תועבר עד אז (או בכלל) לשכת רהמ' ישפיע הדבר על המומ' וספק
אם יש טעם לבואו. בכלית לגבי המומ' אמר, כי אם ניתן יהיה
להראות התקדמות טובה יהיה זה צעד חשוב.

עד כאן.

רובינשטיין==

שס/מר/אא

תפ: שהח,רהמ,אדליך,ידין,שהבט,מנכל,ממנכל,לפידות,
בנחורין,מצרים,ר/מרכז,רם,שרהפנים

3029

סודי נכנס

אל: המשרד, נר: 126, מ : ווש
דח: מ, סג: ס, תא: 080880, זח: 1900
נד: שיחה עם האנטר

מידי/סודי

אל: מ'/מנכל, מצפא.

משיחה עם האנטר, המועצה לבטחון לאומי.

1. אמר שאלה במימשל המצרי הדומים על שינוי במדיניות ארה"ב במסגרת המו"מ על האוטונומיה אחרי הבחירות לנשיאות אינם מבינים כראוי עבודת המימשל האמריקאי ונבכיו. שהרי אין להעלות על הדעת הסכם על האוטונומיה שלא יבטיח לחלוטין בטחונה של ישראל, לפי תפיסותיה היא, או שיהווה גרעין להקמת מדינה פלסטינאית. יהיה נשיא ארה"ב אשר ייבחר - ההסכם חייב לנבוע מתוך התהליך עצמו באשר התנאים הנ"ל יהיו לנגד עיני המימשל. האנטר הוסיף כי ההחלטה על האוטונומיה ויישומה היא מן ההחלטות הקשות ביותר שהיו לישראל בתולדותיה והמימשל מבין ויבין הלבטים הקשים של ישראל בסוגיה זו. מכל מקום כל דבור על לחץ ושינוי בעמדת המימשל אין לו על מה לסמוך ויש במצרים באלה המשלים עצמם בתחום זה. ארה"ב גורסת כי רעיון האוטונומיה הוא הרעיון המוחשי היחיד לפתרון הבעיה הפלסטינאית ותשקוד להגשמתו תוך לקיחה בחשבון של צרכיה הבטחוניים של ישראל וההתנגדות לכינון מדינה פלסטינאית. הוסיף כי לדעתו הדיבורים הקיצוניים של סאדאת וחברי ממשלתו בנוגע להגדרה עצמית ובוי מיועדים למטרות מיקוח וכהערכתו סאדאת בפרוש איננו מעונין בהקמת מדינה פלסטינאית, לא כל שכן חוסיין שהדבר מהלך עליו אימים.

2. האנטר אמר כי אין לדעת מעמדם של שיחות האוטונומיה והאם נתקעו לפרק זמן ממושך. להערכתו סאדאת ישיב באיגרת לאיגרתו של רה"מ תוך מספר ימים ורק אז נדע גודל השיחות. מכל מקום ארה"ב תפעל במיטב יכולתה למען המשך השיחות במטרה כפולה:
(א) למנוע התמוטטות תהליך השלום.

(ב) להציל יוקרת הנשיא לבל יירואה פאר הישגיו בתחום יחסי החוץ

משרד החוץ-מחלקת הקשר

בבושל.
האנטר ציין כי במימשל סבורים שיתכן ולישראל ולמצרים - כל אחת
מסיקוליה היא יש ענין בהשעיית השיחות אולם לארה"ב אינטרס
ממשי באי-הפסקתן.

בנצור =

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין,שהבט,מנבל,ממנבל,סמנבל,ממת,רם,
אמן,מצפא,מצרים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

** 1485 **

** ** יוצא ** דף 1 מתוך 2 **

** ** סודי ביותר עותק 9 מתוך 12 **

** ** **

**** **

** **

**אל: קהיר, נר: 41, מ : המשרד **

**דח: ב, סג: מ, תא: 050880, זח: 1400 **

**נר: אגרת רהמ' **

** **

** **

** **

**סודי ביותר/בהולייי **

** **

**השגריר/אישי. **

** **

**1. מניחים שביקשת הפגישה עם סאדאת למסירת איגרת ראש הממשלה, **

**ומקווים (הדבר חיוני) כי הפגישה תתקיים ביום ה'. בו ביום, **

**במתואם (לאחר שתודיענו בהקדם בכל האפשר המועד) יימסרו **

**המתקים ללואיס ולמורתדא. **

** **

**2. להלן הנחיות לשיחה, לפי בקשת ראש הממשלה : **

**א. אנא בקש מאיש שיחך, הואיל ועיקר תוכן איגרתו כבר מצא **

**ביטוי ופרסום בתקשורת, הסכמתו לפרסום חילופי האיגרות באופן **

**מלא כו ביום (ביום ה'). פניה זו באה למען ההגינות והסדר **

**הטוב. **

**ב. תוכל למסור לאיש שיחך כי ראש הממשלה חש בטוב, והרופאים **

**שבעי רצון מהחלמתו. תקופת אישפוזו והבראתו היו, תודה לאל, **

**קצרות יחסית. הוא נזהר עדיין, אך מן השבוע הבא יעבוד FULL **

** .SPEED AHAED **

**ג. באגרת סאדאת עיין ראש הממשלה ביום קבלתה וכמד תובנה **

בקהירה, ובו בערב כתב את טיוטת התשובה. זו אושרה היום על ידי

**ועדת ניסוח מיניסטריאלית בראשותו, שאישרה את התוכן שהציע, **

**בתיקונים פה ושם במקובל. **

** **

**ד. תשובת ראש הממשלה כוללת את עמדות ישראל באשר לנושאים **

**העיקריים. יש להדגיש כי מתוך תובנה צריך להיות ברור, שישראל **

**רוצה בחידוש השיחות, וכי על הצדדים להוועץ יחדיו בקשר למועד **

**חידושן. ברור כי בקשר לאחדים מן ה- ISSUES **

**ישנם חילוקי דעות, אך הנשיא סאדאת **

** **

SHOULD NOT PRECLUDE THE POSSIBILITY OF ACHIEVING AGREEMENT

**ON ALL THE ISSUES. **

**הענין המיידי הוא תיאום משותף של מועד החידוש. בהצלחה.

**רובינשטיין. ==

**חד/לט/=

**תפ: שהח,רהמ,מנכל,ממנכל,מצרים

דפוס ירושלים טל. 2-192601 נל 7475

כ"א באב תש"מ
3 באוגוסט 1980

<u>סודי ביותר</u>

אל :

הנדון : <u>אוטונומיה.</u>

מכובדי,

הנני מצרף בזה את סיכום השיחה שקיים בוושינגטון ד"ר קוברסקי, מנכ"ל משרד הפנים, עם עוזרו המיוחד של השגריר לינוביץ מר הרברט האנסל.

ב ב ר כ ה,
(-) חנן בר-און

חנן בר-און

העתק : שה"ח
מנכ"ל
היועצת המשפטית

נשלח לרה"מ, שר הפנים ומנכ"ל שר הפנים.

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

6

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
ושינגטון

טז' באב התש"ם

29 ביולי 1980

סודי ביותר

אל : מר חנן בר-און, משנה למנכ"ל

מאת: איתן בנצור, וושינגטון

מצא נא, רצ"ב, סיכום שיחת מנכ"ל משרד הפנים, מר קוברסקי, עם מר ח. האנסל בהשתתפות ווקר והח"מ .

לבקשת מר קוברסקי הואל נא להעביר עותקים לרוה"מ, שה"ח, שר הפנים, מנכ"ל, גבי לפידות ולמר קוברסקי עצמו .

ב ב ר כ ה ,

איתן בנצור

איתן בנצור

העתק: שגריר - ציר

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
ושינגטון

<u>סודי ביותר</u>

שיחת מנכ"ל משרד הפנים, ד"ר קוברסקי, עם הרברט האנסל, בוושינגטון
בהשתתפות נד ווקר ואיתן בנצור ב- 29.7.80

האנסל פתח בבקשו תגובת ד"ר קוברסקי לטיוטת ה- Heads of Agreement , שנמסרה לשר הפנים ב-7 ביולי. הנשיא, מזכיר המדינה ולינוביץ רוצים לקדם שיחות האוטונומיה והם רואים בדיון על מיסמך זה אמצעי חשוב לקדם התהליך, ומקווים כי יש סיכוי להגיע להתקדמות בשבועות הקרובים.

קוברסקי אמר כי מטרת הפגישה הבוקר היא בעיקרה לימודית-הבנתית, ואין לראות בה מו"מ. הוא מבקש לעמוד מקרוב על המחשבות והמגמות שביסוד המיסמך במגמה להבינו היטב ולהסבירו בדייקנות לשר הפנים ולרוה"מ לקראת הבאתו לדיון בועדת השרים למו"מ על האוטונומיה. קוברסקי ציין כי רוה"מ קרא טיוטת המסמך וכפי שהודיע לו ד"ר בורג הבוקר מתיחס בחיוב לרעיון, אם כי יש לו הערות לפרטים רבים, שיועברו לידיעתם. רוה"מ היה גם מעדיף שהמסמך ייקרא ממורנדום ולא הסכם.

קוברסקי אמר שהוא מבקש לדעת כיצד ואילו מהערותינו הקודמות נלקחו בחשבון ונכללו בטיוטא החדשה של המיסמך. האנסל אמר כי במיסמך שהוגש לד"ר בורג נכללו שינויים מספר אשר לקחו בחשבון הערותינו. הטיוטא החדשה הוכנה על יסוד תגובתן הפרלימנרית של ישראל ומצרים. ווקר הוסיף כי בניסוחים לקחו בחשבון אותם הניסוחים המקובלים על שני הצדדים מתוך רצון למנוע הפיכת המסמך לסלע מחלוקת חדש בין הצדדים למו"מ - אולם כמובן שהמיסמך כולל עדיין ניסוחים שאינם מקובלים על מי מהצדדים.

לשאלת קוברסקי כיצד הגיבו המצרים על המיסמך השיב האנסל כי הם הגיבו בכמה אופנים. הקונצפט של סכום ביניים, זמני שהועלה גם ע"י המצרים באמצעות ראלי עוד לפני ה-26.5, מקובל עליהם. הם מוכנים לחתור לסכום זמני וארה"ב שותפה למטרה זו. המצרים הגיבו גם הם על כותרת המיסמך שלא נראתה להם וביקשו לבדוק כותרת כ"הסכם זמני" וכותרות אחרות שהאנסל לא פרטן. למהותו של ענין הגיבו המצרים מספר תגובות המשתקפות במיסמך והשאר יילמד על ידם בשלב יותר מאוחר משיתגברו על אי-הסדר שפקד משלחתם למו"מ עקב חילופי הגברי בהנהגתה.

האנסל הוסיף כי המצרים, בתגובתם, ראו לציון שאין בנוסח ההסכם משום אבן שואבת מספקת למשוך הפלשתינאים למו"מ, לשתפם במהלכו, להניעם להסכים להשתתף בבחירות ולהקהות עוקץ עוינותם. כך שניתן לסכם התגובה המצרית ככוונות להתקדם תוך חתירה לשלב הפלשתינאים המתונים במו"מ - כגון ראשי הערים או אחרים (אך לא אש"ף). המצרים עוד ימציאו רעיונות כיצד ניתן לדעתם לעשות זאת. בוטרוס למשל תהה האם לא ניתן במבוא לפנות אל אוכלוסי הגדה המערבית להשתתף בתהליך.

קוברסקי שאל כיצד בדעתם להתקדם בענין זה.

האנסל אמר שמטרת ארה"ב היא להגיע להסכם תוך 6 שבועות - בספטמבר. זה יועיל לכל הצדדים מסיבות מובנות. במשך פרק זמן זה לא יהיה ניתן להשלים כל פרטי הנספחים להסכם, אך יהיה בכך כדי להפגין קבל עולם התקדמות ממשית במו"מ והסכמה שבעיקרון על בעיות מחלוקתיות. יופגן שהתהליך נמשך ומתקדם ויצויין שהצדדים ישמחו לצרף ירדן למו"מ .

קוברסקי אמר כי אנו יוצאים מנקודת הנחה שהמיסמך הוא מיסמך הצהרה וכוונה ושאין הוא מחייב משפטית. האנסל אמר כי ברור שזה הסכם שאיננו מחייב הצדדים עד שיושלם לפרטיו על נספחיו. מדובר בהצהרת עקרונות וכוונות Which is not legally binding ואין לכלול בו אלמנטים שאחד הצדדים איננו מסכים לו .

קוברסקי הבהיר כי אנו מוכנים אפילו מחר - אם נגיע להסכם מפורט על מקור הסמכות - ללכת לבחירות ולכונן המועצה המינהלית ולהפעילה. אך עד אשר יש בידינו הסכם על כל פרטיו איננו רוצים להזמין על עצמנו לחץ מכח המסמך הזה. האנסל הבהיר כי בפירוש אין זאת הכוונה. איש איננו רוצה ליצור מסמך שישמש מנוף לחץ על אחד הצדדים לאלצו לעשות משהו בניגוד לרצונו. אולם ארה"ב חשה שאם המיסמך לא ישקף התקדמות מעבר להסכם קמפ-דיוויד, יהיה זה תרגיל סרק. מדובר בנטילת מיסגרת הסכמי קמפ-דיוויד וקידומה לקראת המטרה של כינון האוטונומיה. אין מדובר במיסמך שהוא חזרה על הסכמי קמפ-דיוויד. משמעו של דבר שהמיסמך צריך לשקף שלבי התקדמות במו"מ. האנסל הוסיף שאין בדעתם ללחוץ או להביך. רצונם להשיג הסכם מסויים כפי שהיה בתהליך המו"מ על השלום כאשר 90 אחוז היו מוסכמים על הצדדים מלכתחילה והשקלא וטריא נסבה על 10 אחוז הנותרים.

כאן השמיע קוברסקי הערותינו הפרלימנריות לטיוטא בהיסתמך על שיחתו הטלפונית הבוקר עם שר הפנים. קוברסקי חלק על המונח Authority בפתיחה וביקש להזדקק למינוח המלא לפי בהסכמי קמפ-דיוויד כדי למנוע ויכוחים מיותרים. האנסל ווקר אמרו כי המונח בא לעקוף ההגדרות והמינוחים השונים שעלו במהלך המו"מ וקוברסקי חזר על המלצתו להשתמש במונח SGA (Administrative Council)

קוברסקי אמר שהוא שם לב שאין התייחסות ל- Residual Power . ווקר אמר שזה נעשה במתכוון בסוברם שעדיף לדון בכך בפורום אחר. מאידך יש לדבריו מספר קונספציות של ה- Residual Power הנכלל בנוסח.

קוברסקי ציין כי בסעיף הסגת הממשל הצבאי הוחלף ה- Immediately ב-
as soon as וזה למעשה היינו הך.

קוברסקי חזר והדגיש כי איננו רוצים שלמיסמך יהיה מעמד ותוקף של הסכם.

בסעיף על סמכויות המועצה המינהלית ביקש קוברסקי לחלוק על המילה
(Full (responsibility . כי זה מתקבל כאחריות חסרת סייגים בעוד
שאין זה כך. ווקר העיר כי הם אינם מעונינים בניסוחים גורמי בעיות אך
המיסמך צריך להיות מנוסח כבעל משיכה לפלשתינאים. קוברסקי אמר כי כבר
בשלב זה חשוב למנוע אי-הבנה.

כאן היקשה האנסל למה ישראל מתכוונת במושג תיאום. הוא מבקש ללמוד כיצד
רואה ישראל התיאום במישורי שיתוף פעולה שונים במונחים קונקרטיים שכן עד
כה לא יכול היה לקבל מאיש מדוברי המשלחת הישראלית הסבר ראוי ודוגמאות
מוחשיות, כיצד יפעל התיאום ומה משמעו בהיכון המועצה המינהלית. תהה האם
פירוש הדבר וטו ישראלי וקוברסקי השיב בחיוב. קוברסקי הבטיח כי נמציא
להאנסל מסמך המפרט התיאום המתבקש, תחומיו, והמכניזם ליישומו. קוברסקי
העיר כי יתכן והאנסל מתקשה להשיג את ענין התיאום ושיתוף הפעולה בשל נטייתו
לנהוג סימטריה בין אוטונומיה למדינה - ולא היא. האנסל הגיב כי להערכתו
השלב הפרלימנרי מיצה עצמו. הגענו לשלום בו אנו צריכים להתגבר על הערבות
שאיפיינו השלבים המוקדמים למו"מ. טען כי שאלותיו לגבי טיבו ומהותו של
התיאום המתבקש היא לגיטימית והוא מבקש ללמוד במוחש כיצד אמור התיאום,
כפי תפיסתנו - להתיישם. קוברסקי חזר והבטיח כי נגיש מסמך בו נפרט דוגמאות

קונקרטיות של התיאום שיתבקש בין המועצה המינהלית לשלטונות ישראל.
וקר ביקש שבמיסמך נחלק הדוגמאות לקטגוריות ונציין גם היכן מתבקש
לדעתנו תיאום הדדי.

קוברסקי הוסיף לגבי סעיף זה כי המונח אחריות של ה- Authority מופיע
ללא כל סייג ואילו האנזל טען שמדובר באחריות ללא סייג בביצוע אחריותה
בתחומים המוסכמים על הצדדים, והמפורטים במיסמך. וקר הוסיף כי במיסמך
חסרים סייגים שעוד בדעתם להשלימם אחרי שישמעו גם דעת המצרים בנידון.

קוברסקי אמר כי בסעיף על מיבנה ופרוצדורה דומה כי המנסחים הרחיקו לכת.
וקר העיר שאמנם נכון שבמענה לבקשת מצרים הכניסו ההתייחסות לגבי בחירת
ומינוי פקידים אולם זה הרי עולה בקנה אחד עם המודל שהוצג ע"י ישראל.
קוברסקי העיר כי צריך להיות ברור כי המועצה לא תוכל להקים ועדות או מועצות
אחרות - ויש להבהיר זאת בניסוח - שכן בדרך זו תוכל המועצה לעקוף המיגבלות
על תחומי אחריותה כמתחייב מההסכם. קוברסקי נתן הדוגמא של מינוי פקידים
לועדה או לגוף שיטפל בקשרי חוץ.

האנסל ענה כי קוברסקי יוכל להרגיע רוה"מ ושר הפנים שאין מדובר באומה או
מדינה וארה"ב מודעת לכך היטב. כאן הזכיר קוברסקי כי רוה"מ אמר כי אין הוא
רואה מקום ליותר מ- 11-13 חברים למועצה המינהלית כאשר כל חבר מופקד על
תחום אחריות מיוחד. קוברסקי חזר על הסברו של רוה"מ לנשיא קארטר בסוגיה זו.

בסעיף על שיפוט הרשות העיר קוברסקי כי ההתיחסות למונח Territories איננה
מקובלת עלינו ומציע להשמיטה. במקום זה תבע להכניס את המונח Inhabitants
כפי שמופיע בקמפ-דיוויד.

בסעיף על הבטחון העיר האנסל כי יתכן ולא כאן המקום לפתור הבעיה שהרי בסופו של דבר צריך יהיה לקבל החלטה סובסטנטיבית בנושא. אמר כי ממגעיו עם אלוף טמיר ושר החקלאות, נדמה לו כי הוא בקי עתה בתפיסתה הבטחונית של ישראל ולהערכתו זה יותר ענין של מילים מאשר של מציאות - וכי אנו די קרובים להבנה בנושא זה. קוברסקי העיר שיתכן ורצוי לכלול בסעיף 4 קטגוריות של בעיות בטחון כפי שהוגדרו במהלך המו"מ. אשר לסעיף 4 בראש פרק זה העיר קוברסקי כי אין להסתפק רק בציון Armed Forces .

בסעיף הועדה המתמדת ערער קוברסקי על המילה Actions בציינו כי לועדה אין סמכויות פעולה.

בסעיף על המו"מ על הסטטוס הסופי של האוטונומיה שאל קוברסקי מדוע בסיומת נכלל המשפט ... In accordance with the procedure שכן בכך אנו מטילים על עצמנו מיגבלות לקראת המו"מ .

במהלך השיחה אמר האנסל כי הם חושבים לקיים השיחות על המיסמך מיד עם שובו של שר הפנים מאלכסנדריה במתכונת מצומצמת מאוד לפי "המודל" של שיחות קמפ-דיוויד אי-שם במזרח-התיכון או באחת מבירות אירופה. האנסל עמד על חשיבות קיום מיפגש מצומצם, אינטנסיבי, הרחק מעיני וסגור בפני עיתונאים כתנאי בל-יעבור להצלחת המו"מ. קוברסקי אמר כי על הרכב השיחות עוד נחליף דעות ושהוא יעביר להם בהקדם האפשרי הערות רוה"מ ושר הפנים למיסמך.

Heads of Agreement

The Arab Republic of Egypt and the State of Israel (the "Parties"), in coordination with the United States of America, have arrived at a number of understandings and agreements with regard to the steps they will take to implement the terms of the Framework for Peace in the Middle East agreed at Camp David ("Framework"). Therefore, to provide full autonomy to the inhabitants of the territories involved, to ensure a peaceful and orderly transfer of authority, to assure the security of Israel and its neighbors, and to achieve the other objectives set forth in the Framework, the Parties, in coordination with the United States, have agreed as follows:

Election

A Self-Governing Authority (Administrative Council) ("Authority") will be freely elected by the inhabitants of the territories in accordance with the modalities set forth in Annex A ("Election Modalities") to this Agreement.

The Transitional Period

The Authority shall be established and inaugurated within one month after it has been elected, at which time the transitional period of five (5) years shall begin.

Withdrawal of Military Government and Civilian Administration

Upon election of the members of the Authority, and as soon as the Authority is established and inaugurated, the Military Government and its civilian administration will be withdrawn.

Powers and Responsibilities of the Authority

Upon its establishment and inauguration, the Authority, subject to the terms of this Agreement and its Annexes, will exercise full responsibility in the following areas:

- Administration of Justice
- Administrative Operations
- Agriculture
- Budget
- Civil Service
- Culture
- Education
- Health
- Housing
- Internal Transportation

Labor and Manpower
Municipal Affairs
Police
Religious Affairs
Social Welfare
Taxation
Tourism
(Other Areas as Agreed)

The Authority will have all powers which are necessary for the discharge of its responsibilities as herein provided, including the power to issue necessary decrees, regulations or orders which may alter existing statutes in the areas of its responsibilities. Agreed coordinating arrangements will be implemented and appropriate arrangements will be made to enable the Authority to exercise its powers so as to promote cooperation and good neighborly relations as provided in Annex B ("Technical Planning for Mutual Interrelationships").

Structure and Procedure

The Authority will consist of one body of _____ freely elected members which will determine its own procedures and elect and appoint its own officers.

Jurisdiction of the Authority

The Authority shall exercise its powers and responsibilities within the territories and according to the provisions specified in Annex C ("Jurisdiction").

Security

All necessary measures will be taken and provisions made to assure the security of Israel and its neighbors during the transitional period and beyond and, consistent therewith: (1) a withdrawal of Israeli Armed Forces will take place and there will be a redeployment of the remaining Israeli forces into specified security locations as provided in Annex D ("Security"); (2) arrangements will be implemented as provided in Annex D to assure internal and external security and public order; (3) to assist in providing such security, a strong local police force will be constituted by the Authority; and (4) during the transitional period the Authority shall not maintain any armed forces other than the strong local police force provided in the Framework.

Continuing Committee

In accordance with the provisions of the Camp David Framework, during the transitional period, representatives of Egypt, Israel, Jordan, and the Authority will constitute a Continuing Committee to decide by agreement on the modalities of admission of persons displaced from the West Bank and Gaza in 1967, together with necessary measures to prevent disruption and disorder.

The Committee may also deal with other matters of common concern, including matters that require detailed negotiations or coordination (e.g., the development of water resources for the benefit of all concerned, economic cooperation, etc.), as provided in Annex E ("Continuing Committee").

The Committee will take its actions and decisions on the basis of unanimity.

The United States will be invited to participate in the Committee.

Negotiations Regarding Final Status

As soon as possible, but not later than the third year after the beginning of the transitional period, negotiations will take place to determine the final status of the West Bank and Gaza and its relationship with its neighbors, and to conclude a peace treaty between Israel and Jordan by the end of the five-year transitional period, in accordance with the procedures and principles set forth in the Framework.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

1899
** נכנס   שמור
**
**
**

ויינר

אל: המשרד, נר: 9, מ : קהיר
דח: ב, סג: ש, תא: 020880, זח: 2145
נד: משלחת האוטונומיה

שמור/בהול

רובינשטיין

ני-ם: אם אינכם מוצאים את רובינשטיין, נא העבירו לקוברסקי, מנכ"ל פנים, או ליחזקאל לביא, לשכת שר הפנים)
אחמד מאהר, מנהל לשכת שר החוץ, מבקש שקבוצת החלוץ לא חוזר לא תבוא מחר. השגריר מורתדא התבקש למסור אגרת. לשאלתי בנוגע לפגישות שנועדו ליום ב' ו-ג', השיב שזה קשור בזה ושהוא יטלפן אלי מחר.
בן אלישר.===

תפ: שהח, רהמ, אדליך, ידין, שהבט, מנכל, ממנכל, לפידות, בנחורין, מצרים, ר/מרכז, רם, שרהפנים

פסטרמה (?)

סודי ביותר

י"ז באב התש"מ
30 ביולי 1980

אל: ד"ר י. בורג, יו"ר ועדת השרים לענייני אוטונומיה
השרים חברי הועדה

הנדון: סכום דיוני הועדה הכלכלית בשיחות האוטונומיה
קהיר - 27-29 ביולי 1980

1) מבוא

מטרתי העיקרית במפגש זה היתה - באשור השרים - להביא את המצרים להסכמה לדיון מקצועי לפחות בנושא אחד או שניים מתוך רשימת הנושאים הכלכליים המרכזיים. כזכור, התנהלו השיחות בסיבובים הקודמים כך שאנחנו פרשנו בהדרגה ובמידה מסויימת של פירוט את תפישתנו לגבי המשטר הכלכלי באוטונומיה; ואילו המצרים הסתפקו בשמיעה ובבקשת הבהרות, כאשר "מתרומתם" היא דחייה עקרונית של תפישתנו וחזרה בלתי פוסקת על גישתם המדינית הבסיסית: העברת כל סמכויות ההחלטה למוסדות המקומיים של האוטונומיה אשר "חזקה עליהם שירצו לאחר מכן לשתף פעולה עם ישראל".

במובן הצר, הושגה מטרה זו - אחרי דין ודברים ממושכים - וביום השני של המפגש החלה קבוצת עבודה לבדיקת נושא "בנקאות, מוסדות כספיים, מטבע זר ומטבע בכלל". אין פרוש השג זה שינוי בעמדות המצריות. אלה יגיעו לביטוי שוב ושוב בכל דיון ספציפי מקצועי.

2) הגענו למלון בשעות אחה"צ של ה-27 דנא, וכפי שביקשה המשלחת האמריקאית מראש נפגשנו אתה על-מנת שתוכל להעלות בפנינו "שורת רעיונות בלתי רשמיים משלה". פגישה דו-צדדית דומה קיימו האמריקאים עם המשלחת המצרית לפני הפגישה אתנו ואחריה.

3) רשימת הרעיונות האמריקאים לוטה בזה (נספח א'). היא מתבססת פורמלית על הנושאים שהצגנו אנחנו במפגשים הקודמים אך מרבית מעיפה פסולים לחלוטין. במפגש דו-צדדי זה הגבתי לא בהערות כי אם בהצגת שאלות שמטרתן היתה להראות הן את הסתירות המדיניות בין חלק מן הרעיונות לבין המנדט של קמפ-דיויד, והן את הסתירות המקצועיות הפנימיות.

לפני הפגישה המשולשת של המשלחות, נפגשנו ב-28 בבוקר להמשך השיחה עם האמריקאים, בהרכב מצומצם יותר. הערותי הכלליות לרעיונותיהם היו כי:

א) מבחינה מדינית, הרי בעוד שאין ספק שמטרת ארה"ב היא לקדם הסכמה והסכם בין מצרים לישראל, הרי יסתכנו ביצירת משבר במו ידיהם אם יציגו את הרעיונות בפגישה המשולשת.

ב) מבחינה כלכלית חלק מרעיונותיהם אינם יכולים שלא ליצור תוהו ובוהו. ראש המשלחת האמריקאית אמר "שבשלב זה" לא יציגו אם כן את מחשבותיהם בפגישה משולשת.

2/.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1) [illegible]

[illegible]

[illegible]

2) [illegible]

3) [illegible]

[illegible]

α) [illegible]

β) [illegible]

./.

4) בישיבה המשולשת של הועדה כולה הציג תיו"ר המצרי שוב את התפיסה המצרית העקרונית, דהיינו שגם אם הממשל הצבאי, בין יתר מעשיו, עשה בשטח הכלכלי מספר דברים שישראל יכולה להציג אותם כטובים, הרי קמפ-דיויד מחייבת את ביטול הממשל. העקרון צריך להיות ראשית שינוי ואח"כ אפשר לראות במה האוטונומיה תרצה לשתף פעולה עם ישראל, שהרי יהיה זה מן האינטרס של האוטונומיה לקיים שתוף פעולה כזה. לעומתו גרסתי ששינוי הוא אמנם דבר יפה ואין אנחנו נוקטים עמדה שלילית כוללת לגביו כל עוד הוא מתבקש ע"י קמפ-דיויד ומתיישב אתו וכל עוד האינטרסים החיוניים של ישראל אינם נפגעים. אבל אין אנחנו גורסים שינוי לשם שינוי תוך התעלמות מן התוצאות המדיניות, הפיזיות והכלכליות.אם נדון בסדרה של נושאים ספציפיים עשויים המצרים למצוא שלגבי חלק מהם השינוי המוצע על-ידנו הוא אכן מאוד מרחיק לכת. על כן אני מציע להתחיל להתחיל בדיון מפורט בכל נושא שהם יבחרו מתוך אלה שהצגנו במפגשים של חודשי אפריל ומאי. המשלחת האמריקאית תמכה בגישה זו.

המצרי דרש שלפחות באופן מקביל נקיים גם דיון על עקרונות ועל מטודיקה. השבתי שאנחנו בכל זאת מעדיפים לא לדחות לסיבוב נוסף את הגישה לדיון מקצועי מעשי, כי לדעתנו גישה זו נותנת סיכוי טוב יותר להתקדמות מאשר שקיעה בויכוח כללי.

5) לבסוף הוחלט שנציגי שלוש המשלחות יפגשו אחה"צ לעריכת טיוטה לסדר יום מוסכם, לאשור בפגישה בלתי רשמית של ראשי המשלחות בערב.

באותה פגישת נציגים לעריכת סדר יום קיבלו המצרים את כל נקודותינו אך דרשו להוסיף שלושה נושאים:

א) עניני קרקע
ב) מים
ג) אוצרות טבע.

נציג משלחתנו סרב והדבר הובא לראשי המשלחות.

6) אחרי שהאמריקאי יצא להיוועץ במשלחתו, חזר והודיע שהוא תומך בדרישה המצרית. הסברתי שוב שאיננו יכול להסכים לכלילת הנושאים בסדר יום במסגרת הועדה הכלכלית. אלה נושאים אשר כבר שוחחו עליהם בדרג שרים, ורק השרים יכולים להחליט היכן ידונו להבא. יתר על כן בכל מפגשנו הקודמים דיברנו מצידנו על שורה ארוכה של נושאים מבלי שהמשלחת המצרית הזכירה אף במילה אחת משלושת נושאים אלה. אין אני טוען שאין כלל לדון על הנושאים, וראייה לכך ששרים כבר שוחחו. אך אין לי כל סמכות לקבל את הדרישה המצרית. ראש המשלחת המצרית, השגריר עבדול-לטיף שהינו רגשן במקצת, אמר שאם כך איננו רואה אפשרות לשוחח על אף נושא אחד מן הרשימה המוסכמת. הבעתי צער על כך אך הדגשתי שהחלטה תהיה כולה בידיו ועל אחריותו. סוכם שראשי המשלחות יפגשו מחדש השכם בבוקר כדי לסכם את סדר היום ולהחליט סופית אם קבוצת עבודה תוכל להתכנס לדיון מקצועי באחד הנושאים. [illegible]
הצעתי למצרי שלקראת אותה פגישה יחשוב על כמה אפשרויות:

א) שנסכים על דיון בקבוצות משנה ונוותר כרגע על הרעיון של רישום סדר יום.
ב) שנרשום את הנקודות המוסכמות בתוספת הערה שהמשלחת המצרית דרשה להוסיף את שלושת הנושאים שלה וכי בהעדר הסכמה הועבר הענין לשרים ראשי המשלחות.

7) בפגישה הבלתי רשמית בבוקר חזר המצרי פורמלית על דרישתו. הפעם היה האמריקאי זהיר הרבה יותר ותמך בעצם בגישתי האומרת שמאחר ששרים שוחחו ביניהם כדאי לבדוק תחילה כיצד והיכן הם רוצים לדון בנושאים אלה.לבסוף קבענו את סדר היום המוסכם, ושלושת הנושאים המצריים נרשמו כדברים אשר על כלילתם בסדר היום של הועדה הכלכלית לא היתה הסכמה ואשר הועברו על-כן לשרים ראשי המשלחות להכרעה (ראה נספח ב').

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

.../...

8) מיד לאחר מכן התכנסה קבוצת העבודה לדיון בנושא "בנקאות, מוסדות כספיים, מטבע זר ועניני מטבע". הדיון נמשך כל הבוקר. אמנם המצרים חזרו, כצפוי גם שם על עמדתם המדינית הידועה, אבל בכל זאת היתה התחלה של דיון עניני.

9) אחה"צ נתקיימה פגישת סכום של הועדה כולה. החלטנו שהועדה תשוב להפגש בתל-אביב בשבוע המתחיל ב-17/8 (כלומר אחרי תום הרמדאן לפי הבקשה המצרית). מועד מדויק נקבע בימים הקרובים.

אמרתי שמשלחתנו תשמח לקיים קבוצת משנה נוספת לדיון מקצועי בכל נושא נוסף שהמצרים יבחרו מתוך הרשימה המוסכמת, אבל בתירוצים טכניים דחה ראש המשלחת המצרית את ההצעה. סיבתו האמיתית היא ללא ספק רצונו לראות תחילה איזה ברכה תצמח להם מן הצלילה למים הצוננים של דיון מקצועי בנושא הראשון. הדגשתי שעל-מנת להחיש את קצב ההתקדמות, בשארת הצעתנו לדיונים מקצועיים בו זמניים נוספים פתוחה אם המשלחת המצרית תשנה דעתה.

10) <u>ה ע ר ו ת:</u>

א) אם כי הישגנו בסיבוב זה הוא בתחלט צר בלבד, הרי אני רואה ברכה בעצם מתן האפשרות להציג לדיון עניני תפיסות מקצועיות. יתרוננו בענין זה הוא בכך שקיים הגיון פנימי מקצועי רב בעמדות שהמשלחת הישראלית הכינה בהקפדה. אין כמובן פירוש הדבר שאנשי המקצוע המצריים יתרשמו עד כדי כך ענינית שתשתנה כתוצאה מכך הגישה הכללית הנוקשה והעקבית שלהם.

ב) מתבקשת החלטה מניסטרלית כיצד לטפל בדרישה המצרית לכלול בסדר היום של הועדה הכלכלית את שלושת הנושאים שהוזכרו לעיל.

ב ב ר כ ה ,

אלישיב בן-חוריך

העתקים: פרופ' י. זמיר, היועץ המשפטי לממשלה
מר ח. קוברסקי, המנהל הכללי, משרד הפנים
מר ד. קמחי, המנהל הכללי, משרד החוץ
מר מ. גבאי, המנהל הכללי, משרד המשפטים
פרופ' ר. לפידות
מר א. רובינשטיין
מר ח. בר-און
אלוף א. טמיר
מר י. חדס
מר פ. אליאב
תת-אלוף ד. שפי , פצ"ר
רב-סרן י. זינגר
השגריר, קהיר
השגריר, וושינגטון

8) [illegible]

9) [illegible]

[illegible]

ii) [illegible]

α) [illegible]

β) [illegible]

[illegible]

[illegible]

8) מיד לאחר מכן התכנסה קבוצת העבודה לדיון בנושא "בנקאות, מוסדות כספיים, מטבע זר ועניני מטבע". הדיון נמשך כל הבוקר. אמנם המצרים חזרו, כצפוי גם שם על עמדתם המדינית הידועה, אבל בכל זאת היתה התחלה של דיון עניני.

9) אחה"צ נתקיימה פגישת סכום של הועדת כולה. החלטנו שהועדה תשוב להפגש בתל-אביב בשבוע המתחיל ב-17/8 (כלומר אחרי תום הרמדאן לפי הבקשה המצרית). מועד מדוייק נקבע בימים הקרובים.

אמרתי שמשלחתנו תשמח לקיים קבוצת משנה נוספת לדיון מקצועי בכל נושא נוסף שהמצרים יבחרו מתוך הרשימה המוסכמת, אבל בתירוצים טכניים דחה ראש המשלחת המצרית את ההצעה. סיבתו האמיתית היא ללא ספק רצונו לראות תחילה איזה ברכה תצמח להם מן הצלילה למים הצוננים של דיון מקצועי בנושא הראשון. הדגשתי שעל-מנת להחיש את קצב ההתקדמות, נשארת הצעתנו לדיונים מקצועיים בו זמניים נוספים פתוחה אם המשלחת המצרית תשנה דעתה.

10) <u>ה ע ר ו ת:</u>

א) אם כי הישגנו בסיבוב זה הוא בהחלט צר בלבד, הרי אני רואה ברכה בעצם מתן האפשרות להציג לדיון עניני תפיסות מקצועיות. יתרוננו בענין זה הוא בכך שקיים הגיון פנימי מקצועי רב בעמדות שהמשלחת הישראלית הכינה בהקפדה. אין כמובן פירוש הדבר שאנשי המקצוע המצריים יתרשמו עד כדי כך עניניות שתשתנה כתוצאה מכך הגישה הכללית הנוקשה והעקבית שלהם.

ב) מתבקשת החלטה מיניסטרלית כיצד לטפל בדרישה המצרית לכלול בסדר היום של הועדה הכלכלית את שלושת הנושאים שהוזכרו לעיל.

ב ב ר כ ה,

אלישיב בן-הורין

העתקים: פרופ' י. זמיר, היועץ המשפטי לממשלה
מר ח. קוברסקי, המנהל הכללי, משרד הפנים
מר ד. קמחי, המנהל הכללי, משרד החוץ
מר מ. גבאי, המנהל הכללי, משרד המשפטים
פרופ' ר. לפידות
מר א. רובינשטיין
מר ח. בר-און
אלוף א. טמיר
מר י. הדס
מר פ. אליאב
תת-אלוף ד. שפי , פצ"ר
רב-סרן י. זינגר
השגריר, קהיר
השגריר, וושינגטון

8) [illegible]

9) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]) [illegible]

c) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

סודי

נספח א'

הרעיונות האמריקאיים הבלתי רשמיים

1) שלטונות האוטונומיה יהיו מוסמכים לקבוע הכנסות, הוצאות, וכניסה להתחייבויות כספיות (מילוות) של האוטונומיה.

2) יהיו מוסמכים לקבוע פרויקטים לפיתוח ציבורי (כגון כבישים) תוך התיעצות עם "איזורים שכנים" (להוציא פיתוח מקורות מים).

3) לא יוקמו מכשולים או תמריצים שליליים לתנועה החפשית של כוח עבודה בין ישראל לאוטונומיה.

4) מטבע ובנקאות:

א) המטבע הישראלי והירדני יהיו הילך חוקי.

ב) שלטונות האוטונומיה צריכים להיות מוסמכים להעניק צ'רטרים לבנקים מקומיים וזרים בתחום שיפוטם.

5) מיסוי:

א) מס רכוש - על בסיס הוגן בלי הבדל נתינות או בעלות.

ב) מס הכנסה - תוך התאמה הדדית בין האוטונומיה ל"אזורים שכנים".

ג) מיסים עקיפים - תהיה הרמוניזציה עם "שכני" האוטונומיה במידה שהינה אפשרית והולמת את טובת תושבי האוטונומיה.

6) האוטונומיה צריכה להיות מוסמכת להעניק הזדמנויות להשקעות מבית ומחוץ.

7) האוטונומיה תהיה חפשית לעודד פיתוח קשרי קומיניקציה וקשרים כלכליים "בתוך האזור האפרוכסימטיבי ומעבר לו", כולל שימוש במערכות הדואר וטלקומינקציה של "שכנותיה".

8) סחר:

לא יהיו מחסומים מכסים או אחרים בפני סחר בין שטח האוטונומיה לבין "שכנותיה הסכמוכות". האוטונומיה צריכה עם זאת להיות מוסמכת לשנות את תעריפי המכס שלה כלפי מדינות שלישיות תוך גבולות של אחוזים מסויימים של העריף המדינה המועדפת ביותר הקיים בראשית כל שנה קלנדרית.

9) ביחסי "סחר חוץ" לא תוכל האוטונומיה לקבוע מדיניות מפלה או לעסוק בחרם כלכלי.

10) הגדה המערבית ועזה "ושכנותיהן" לא יוכלו לגרום לעיוותי סחר ע"י דמפינג, סובסידיות או צעדים מלאכותיים אחרים.

TENTATIVE

ECONOMIC COMMITTEE AGENDA

1) Banking, financial institutions and foreign exchange
2) Currency
3) Investment and capital movement
4) Customs
5) Taxation
6) Trade
7) Budget
8) Labor
9) Agriculture
10) Industry
11) Infrastructure
12) Transportation
13) Economic Cooperation
14) Tourism
15) Other subjects to be Agreed

Items not agreed upon for inclusion in the agenda and referred to the Heads of Delegation for decision.

1) Land and Property System
2) Water
3) Natural Resources

493

דף 1 מתוך 2 נכנס

עותק 11 מתוך 20 סודי ביותר

אל: המשרד, נר: 424, מ : ווש
דח: ב, סג: מ, תא: 290780, זח: 1730
נד: אוטונומיה

סודי ביותר/דחוף

ות. אל: ד"ר יוסף בורג, שה"פי. (העבר לקהיר)
לן דיווח על הפגישות בוושינגטון.

1. פגישה ראשונה התקיימה אמש עם הנול ווזקר שערכו ביקור נימוסין במלון מיד עם הגיעי. השיחה נמשכה בשעתיים ונשאה אופי כללי. נסקרו השלבים במו"מ והוסבר אופיו הכללי של המסמך שנדון למחרתו.

2. פגישה שניה התקיימה הבקר ונמשכה כ-3 שעות. הצטרף איתן בנצור. מצד האמריקנים השתתפו הנ"ל. פרטי השיחה יועברו בדו"ח נפרד בדיפ'.

3. פגישה שלישית התקיימה אחה"צ' עם לינוביץ במשרדו ונמשכה כשעה וחצי. השתתף גם השגריר עברון. לינוביץ הסביר כי זה המועד הטוב ביותר להשגת התקדמות. רוצה להשיג הסכמה על המסמך עד אמצע ספטמבר. לדבריו יעכב המסמך התפתחויות שליליות באירופה ויפיג את הלחץ. הדגיש שלא מדובר בהסכם אלא במסמך הבנה במהלך השיחות שתמשכנה.

ינוביץ היה מודע כבר לכל ההערות שנדונו הבקר. היה רואה תועלת אם תוגש טיוטה ישראלית. הערב ייפגשו הנול ווזקר עם בוטרוס גאלי ועם עאמר מוסא בניו יורק וידונו עמהם במסמך. מחר ידווחו לי על תוכן השיחה. פרטי השיחה עם לינוביץ ידווחו לך ביום ו' בע"פי. בין השאר הביע חשש על השפעתם של חוק ירושלים והעברת משרד רה"מ' על המשך השיחות. הביע חשש להפסקתן ע"י סאדאת ובמקרה כזה לאי חידושן במשך תקופה ארוכה. לדבריו הנשיא לא יתערב הפעם.
השגריר עברון העיר על ההודעה האמריקנית המזמינה לחץ על סאדאת

עותק 11 מתוך 20 סודי ביותר

להפסקת השיחות. הציע שתפורסם הבהרה אמריקנית מתאימה בענין.
מהלך השיחה הועלו נושאים נוספים שידווחו במפורט ע"י
השגריר.
חיים קוברסקי =

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין ,שהבט,מנבל,ממנבל,לפידות,
בנחורין ,מצרים,ר/מרכז,רם,שרהפנים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

372

** נכנס   סודי

**

**

**

אל: המשרד, נר: 257, מ : קהיר
דח: מ, סג: ס, תא: 290780, זח: 1600
נד: אוטונומיה

סודי/מיידי

רובינשטיין

דע : שר הפנים, מנב"ל, בראון, הדס.
אוטונומיה.

תמצית שיחות הוועדה הכלכלית.

1. סמוך לבואנו למלון העלו האמריקנים בשיחות נפרדות עם המצרים ואתנו שורת רעיונות משלהם בנושאים שבימו למעשה כל השטחים עליהם דיברנו עד כה. חלק מרעיונותיהם היו בעינינו פסולים לחלוטין. הזהרתים כי בעוד שמטרתם היא לעודד ההסכם בין המצרים ובינינו הם מסתכנים בכך שבמו ידיהם יגרמו למשבר. הסכימו לא חוזר לא להעלות רעיונותיהם בפגישות המשולשות "בשלב זה".

2. ב-28 דנא בלמו הבדלי הגישה בין המצרים ובינינו בפגישת הוועדה כולה. ראש משלחתם ביקש לדון לפחות באורח מקביל בעקרונות ובמטולוגיה בעוד שהח"מ הציע לבחור נושא או שניים לדיון עניני בין נציגי המשלחות בדרך הנותנת סכוי טוב יותר להתקדמות מאשר ויכוח כללי ממושך. סוכם שעד אשר יוחלט על כך ינסחו נציגי המשלחות הצעת סדר יום לעיון ראש המשלחות בערב.

3. המצרים דרשו להוסיף לכל הנושאים המקובלים עלינו:
א. עניני קרקע.

ב. מים.

ג. אוצרות טבע.

סרבנו.

4. בפגישת ראשי המשלחות עמד המצרי בתוקף על בלילת שלושה אלה והסביר שזה נחוץ לו מסיבות שונות. סרבתי ונימקתי. הוא איים לא לדון בשום נושא אם אעמוד בסרובי. הנציג האמריקני בועדה תמך בבלילת הנושאים המצריים. השבתי שאצטער אם לא ידונו בנושאים המוסכמים אך ההחלטה והאחריות הן של המצרי. המצרי הסיר את ההתניה ובבוקר נפגשה קבוצת עבודה לדיון ראשון בעניני בנקאות ובספים וראשי המשלחות נפגשו לניסוח סופי של סדר היום. כללנו כל הנושאים המוסכמים. שלושת הנושאים האחרים נרשמו מבחינת סדר יום הועדה בבלתי מוסכמים אשר ההחלטה עליהם מועברת לשרים (בדיוק כפי שנהגה הועדה המשפטית לפני כשבוע).

5. אחה"צ נקיים עוד מפגשים של הוועדה כולה ושל ראשי המשלחות

5. על המשך הדיונים (בין אם פגישת הועדה ובין אם במפגשי מומחים) בעתיד המאוד קרוב, יסוכם עקרונית לפני שובנו הלילה.

7. אוסיף עוד. שהאמריקני קליבריוס שישב הבוקר בפגישה הבלתי רשמית של ראשי הועדות במקום הנציג הקבוע סייג התמיכה האמריקאית במצרים בענין סדר היום.

פרטים בשובי.

בן חורין.==

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין.שהבט,מנכל,ממנכל,לפידות,
בנחורין,מצרים.ר/מרכז,דם.שרהפנים

איתן, ע.מ.

שמור **דחוף**

י"ב באב התש"מ
25 ביולי 1980

אל : המנכ"ל

מאת: א. בן-חורין

כפי שכבר מסרתי לך בע"פ, ביקרה אותי המשלחת האמריקאית לשיחות הועדה הכלכלית בדיוני האוטונומיה ומסרה שהם הכינו מחשבות משלהם אותן לדעתם להגיש אם יהיה צורך בכך בעת השיחות בגיזה בימים 28-29 דנא. ביקשו להראות לנו את הדברים - אשר להם הם מחכים לאישור מושינגטון - בגיזה לפני השיחות. יראו אותם גם למצרים.

אמרתי שכמובן בעיין בכובד ראש בכל אשר יראו לנו וקבענו פגישה. הוספתי שאני יוצא מהנחה שאין ברעיונותיהם דבר הבא לערער - בדלת הקדמית או בדלת האחורית - את יסודות המכנה שאותו הצגנו בשלבים הקודמים של השיחות, מה גם שראש המשלחת עצמו אמר שבגישתנו לנושאים הכלכליים יש "מידה מסויימת של הגיון".

כן אמרתי למשלחת - והיא הביעה גם הפעם תמימות דעים מודגשת אתנו שעלינו לעשות הכל כדי להביא את המצרים להתיחסות עניינית להצעותינו. עד כה, כידוע, נקטו המצרים בטקטיקה כפולה.

א) הודיעו שהם שוללים מעיקרה את גישתנו שהרי לדעתם צריך להעביר את כל הסמכויות למועצה המינהלית וחזקה על המועצה שהיא תרצה אחר-כך לשתף אתנו פעולה, ועם זאת ביקשו שוב ושוב הבהרות מפורטות שלהן האזינו אך לא התיחסו.

ב) הם מתבצרים מאחורי הטיעון שאין הם בעצם בקיאים בנושאים, בניגוד לנו, ועל כן קשה להם להתיחס אליהם.

ב ב ר כ ה ,

א. בן-חורין

העתק: מר ח. בראון, המשנה למנכ"ל
מר א. רובינשטיין, סמנכ"ל ומנהל לשכת השר
לשכת שר הפנים (לאשור הדברים שמסרתי לשר בפגישה שאליה זימן אותי הבוקר).

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

a) [illegible]

c) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

משרד החוץ-מחלקת הקשר

** 9929 **
** דף 1 מתוך 1 ** יוצא **
** עותק 6 מתוך 6 סודי ביותר ** **
** ** **
** ****
** **

**אל: ווש, נר: 701, מ : המשרד **
**דח: ב, סג: מ, תא: 240780, זח: 1700 **
**נד: קוברסקי-שיחות **
** **
** **
** **
**סודי ביותר/בהול **
** **
**לשגריר. לעיניו בלבד. **
** **
**שהח' פנה לשר הפנים שהינחה את קוברסקי לשתף השגריר בשיחות. **
** **
**בר און= **
** **
** **
** **
**תפ: שהח, מנבל, ממנבל **

MMM**MMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMM**
MMM**MMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMM**

סודי-ביותר

תזכיר בענין שיחות האוטונומיה

1. המטרה

מטרת נייר זה להצביע על דרכים אפשריות בקשר לעמדותינו במו"מ הקרוב על האוטונומיה, מתוך נסיון לקדמו ככל האפשר במועד הקרוב, וזאת בהנחה כי תקופת שלשת החודשים הקרובים היא המתאימה ביותר להשגת הסכם.

2. לשם כך יש לבדוק את קשת העמדות האפשריות תוך רצון להציג במו"מ עמדות שיהיו סבירות מבחינתנו במידה המירבית, אך גם יאפשר למנהלי המו"מ "חבל" של גמישות ככל האפשר.

3. התוצאה הטובה המירבית מכך צריכה להיות השגת הסכם עם המצרים. הואיל והסכם כזה בלא השפעה אמריקנית רבתי הוא אפשרות רחוקה, הרי האפשרי הסביר יותר עשוי להיות תיאום עמדותינו עם ארה"ב, שמשמעותו תהיה קביעת גישות אמריקניות מחייבות במספר נושאים ו"מסמורך", והפעלת השפעה אמריקנית על המצרים (מטעמיה של ארה"ב במועד זה) לקידום המו"מ.

4. תוצאות לוואי אפשריות לכך הן נסיון להחזיר את בעיית ירושלים לסוף התור, תוך הטיעון שאין היא שייכת מכל וכל למו"מ הנוכחי; שנית - נסיון להחזיר איזון בביטוי שנותנת ארה"ב לראייתה האסטרטגית את מצרים וישראל; שלישית - הכנת הקרקע להכרעות חיוביות בבקשת הסיוע שיהיה עלינו להגיש לממשל בספטמבר לשנת הכספים הבאה.

הצעות לשיקול

א. מוצע לנסות לבדוק אפשרות של קידום רעיונות אחדים שבשילובם יחד עשויים הן לשמור על האינטרסים של מדינת ישראל והן לפתוח פתח להישג במו"מ.

ב. הרקע למוצע הוא באלה:

1. הצעת ה- heads of agreement של לינוביץ.
2. רעיון "האוטונומיה בשלבים" שמגלגל הנסל.
3. ענין עזה תחילה.

ג. כזכור הציע לינוביץ במארס ש.ז. רעיון של מסמך הקרוי heads of agreement.

מטרת המסמך היתה בשעתו ל"עבור" את תאריך היעד 26.5 על-ידי הצגת התקדמות במו"מ. המסמך לא הגיע לדיון מפורט, אך לינוביץ לא נואש ממנו. מטרתו הנוכחית, יש לשער, היא הסכמה חלקית בנושאים שונים שתאפשר הצגת התקדמות קבל העולם, סיכום נושאים שאליהם לא יהיה צורך לחזור, וכמובן יצירת אוירה נוחה להמשך. מובן כי במסמך כזה כשלעצמו יש סיכונים שונים, כגון העלאת תביעה בעקבותיו לעריכת בחירות מיידיות שבלי הסכמה מפורטת יותר יש בה קושי רב, ולכן בשעתו הועלה הרעיון כאן כי המסמך לא ייקרא בשם "ראשי פרקים להסכם" אלא "דוח ביניים" interim report שכל האמור בו כפוף להשגת הסכם סופי. מסמך זה כשלעצמו אינו יכול לספק אותנו שכן הוא עלול לתת תירוץ לדחות ענינים מרכזיים לאחר הבחירות בארה"ב.

ד. בינתיים נראה הסכם סופי רחוק מאוד, וכתוצאה העלה הנסל בשיחות לא פורמליות רעיון של הסכם שלבי. השלב הראשון - החלקי - הוא הסכמה על הסמכויות שישראל מסכימה להעברתן למועצה המינהלית, קיום בחירות, הסגת הממשל הצבאי. באשר לסמכויות שעל העברתן לא הוסכם - הללו יופעלו גם להבא ע"י אנשי המינהל האזרחי של הממשל, אלא שהללו יעבדו בשירות הועדה המתמדת,

או - לפי הצעה נוחה יותר לנו - ימשיך לחול הסטטוס קוו. רעיון זה ספק אם במתכונתו המוצעת יתקבל ע"י המצרים, אך יש לו מעלות במו"מ עם האמריקנים. גם הוא כשלעצמו אין בו די מבחינתנו, בלי בטוחות מסביב.

ה. יתכן שאפשר לשקול כריכת אלמנטים אחדים יחדיו, והם מעין הסכם ביניים שמבוסס על ההישגים עד כה ושיחליף את ה-heads of agreement במתכונת המקורית. הסכם כזה צריך לכלול השגת הסכמה מן האמריקנים בקשר לתפיסותינו הבסיסיות בענייני הבטחון ומעמד הישובים, וכאמור, הורדת מעמד ירושלים מעל סדר היום הנוכחי. במקרה כזה יהיה הסכם חלקי שבו ייקבעו הסמכויות שיועברו לאוטונומיה, יסוכם ענין הבטחון ומעמד הישובים לסמכויות שלא נמסרו לה. שאלה בסיסית שתעמוד, כמובן, היא מקור הסמכות לסמכויות כולן וספציפית המקור האופרטיבי לסמכויות שלא הועברו לאוטונומיה. אם יוסכם על המשך הסטטוס קוו בסוגיה זו (כמובן כי הצדדים האחרים ידגישו שזהו סטטוס קוו לגבי סמכויות שלא הוסכם על העברתן) יתכן שלא יהיה הכרח להכריע סופית בשאלת מקור הסמכות.

ו. יתכן שלשם השגת ההסכם, ובכפוף להסכמות מצריות ואמריקניות לתפיסתנו בקשר לבטחון במעמד הישובים, ניזקק להגמשה מסוימת בעמדות משלנו. בהקשר זה נוכל לשקול עמדות רטקטיות מסוימות. אחת הטענות העיקריות נגדנו בדבר עמדותינו במשא-ומתן בקשר למהות האוטונומיה קשורה לענין סמכויות החקיקה של האוטונומיה, המצטרפת לשאלת "שלוש הרשויות". אנו מצביעים בצדק על כך, שבהסכמי קמפ דיויד מדובר על מועצה מינהלית, וזוהי האוטונומיה. מן הצד האחר טוענים המצרים כי לכל אוטונומיה בעולם היו סמכויות חקיקה, וזאת תוך התעלמות מיחודה של אוטונומיה זו הכרוך בנושא של מקור הסמכות. fallback positiם

כ- fallback position ובתמורה להישגים ברורים לטובתנו ניתן במשא ומתן לחשוב על מתן סמכויות חקיקה בשם מתאים לאוטונומיה באותם תחומים מוגבלים שנמסרו למועצה המינהלית. בהקשר זה ניתן אולי גם לגמש במקצת את גודלה של המועצה. באלה ניתן לאפשר סטיספקציה לתביעה המצרית לתת ביטוי ל- full outonomy; ומן הצד האחר, לא לוותר על התפיסה הבסיסית של מועצה מינהלית.

ז. ניתן להציע, להשלמה, לשיקול את ענין עזה תחילה, שהמצרים חוזרים ומדברים עליו.
1. סאדאת בראיונו לטלוויזיה הישראלית ביוני אמר כי לא שמע תשובה ממשלתנו להצעה זו, הגם שהובטח לו כי תובא לדיון בממשלה. ראש הממשלה חזר והסביר - גם לקרטר בוושינגטון באפריל - כי הצעת סאדאת באסואן היתה שההסכם יושג על האוטונומיה בכלל (ליו"ש ועזה), אך היישום יתחיל בעזה. מבחינה זו הענין אפוא איננו לכאורה אקטואלי, כיוון שיש צורך להגיע תחילה להסכם כללי. ואולם, ניתן לשקול כי בעקבות הסכם חלקי בנושא מהות האוטונומיה יוכן מסמך מפורט הנוגע לנסיון ליישם את האוטונומיה בעזה. יש נוחות מסוימת בעזה לעומת יו"ש; בראש וראשונה אין ענין ירושלים; אין גם ריכוזים יהודיים באותה צורה כביו"ש (אנו ערים לכך שישנם ברצועה ישובים יהודיים, אך מכל מקום יהיה עלינו במוקדם או במאוחר להתמודד עם מעמדם, ואולי נוח יותר בעזה שבה הנושאים האחרים קלים יותר); יש נושאים נוספים שהם פחות בעייתיים; יש למצרים גישה נוחה יחסית לעזתים, או לפחות המצרים סבורים כך. ואם יש סיכוי להקמת האוטונומיה, והטענה היא שאנו המקשים על כך, מדוע לא לאפשר למצרים סטיספקציה, שמבחינתנו ספק רב אם היא עלולה לגרום נזק? גם אם יתכן מאוד שלא ניתן להגיע להסכו

[illegible]

[illegible]

[illegible]

7. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

לפחות יהיה בזאת משום הטלת האחריות על הצד האחר: אתם הצעתם, אנו הסכמנו וניסינו, הדבר איננו הולך - אל תבואו בטענות.

ח. מכל האמור עולה, כי הרעיון, הוא:

1. הסכם חלקי (שלבי) לגבי סמכויות האוטונומיה;
2. סטטוס-קוו לגבי התחומים שאינם מוסכמים;
3. ספציפית - הסכמה לעמדותינו הבסיסיות בקשר לבטחון ומעמד הישובים;
4. התחלת היישום בעזה. על יסוד כל אלה ניתן להגיע אולי למסמך שיזמין בחירות, ואז התנאי הוא הצטרפות ערבים פלסטינאים על בסיס ההסכם.

ט. ליצירת אוירה טובה אם יתקדמו השיחות, אפשר לשקול גם את העניין דלהלן:-

1. באוקטובר 1978, במהלך שיחות בליר האוז, הגישו המצרים נייר שבו ביקשו מחוות שונות בתחום הממשל הצבאי. לנייר זה הם חוזרים מדי פעם מחדש. לאיגרתו של גאלי לשר החוץ מ-12.5.80 צורף כנספח תולך הנייר מ-1978. בשיחות וושינגטון בראשית ח.ז. דיבר עלי על מה שכינהconfidence building measures והתכוון לאותם דברים.

2. חלק ניכר מן המבוקש על ידי המצרים איננו יכול להיות מקובל עלינו מכל וכל ומלכתחילה. אולם יש לבדוק אם נבחן בקפידה חלק אחר מן המבוקש על ידי המצרים והוצג כהיענות לבקשותיהם וכמחוה וזאת במידה רבה בלא מחיר, שכן כוונתי בעיקר לנושאים שחלקם כבר מטופל או שניתן לטפל בו בלא קושי רב.

הצעדים שדרשו המצרים (אגב, בניסוח שחלקו מעליב ופוגע) כללו את הרשימה הבאה:

1. הקפאת ישובים בתקופת המעבר - ולכך אין בכוונתנו להסכים.
2. נכונות לדון עם כל קבוצה פלסטינאית בתנאי שתקבל את 242 - וכידוע תנאי זה איננו מקובל עלינו, שכן עמדתנו כלפי אש"פ ידועה, ואפילו ארה"ב דרשה בנוסף לתנאי 242 גם הכרה בישראל.
3. שהמתישבים היהודים בגדמ"ע ובעזה ישתתפו בבחירות לאוטונומיה - ודבר זה כידוע, מקובל עלינו, ואולי בצורה מתוחכמת ניתן להציגו כקונצסיה מצדנו, אף כי ספק בעיני אם נוכל לעשות זאת (כיוון שהודענו כי עמדתנו היא שלא ישתתפו בבחירות אלה).
4. ענין ערביי מזרח ירושלים - שאיננו מקובל עלינו.
5. העברת אדמות המדינה בגדמ"ע ועזה לרשות לשלטון עצמי - דבר שאיננו מקובל עלינו בניסוח זה, אך ענין אדמות המדינה כשלעצמו הוא נושא במו"מ האוטונומיה.
6. ענין חידוש פעילות הבנקים הערבים ביו"ש ועזה. זהו נושא מוכר ולא חביב, אך אין כל פסול לשקול אותו לפי צרכינו מחדש מדי פעם.
7. אשר לחופש התכנסויות פוליטיות, חופש ביטוי ותנועה וכדומה - אלה בעצם מובטחים במידה סבירה, בכפוף לבטחון, ואפשר כמובן לתת "עטיפה" מתאימה לדבר זה.
8. הפסקת תימרונים צבאיים ביו"ש ועזה - זו אינה בתחום שנוכל להביע בו דעה.
9. מתן חנינה לאסירים פוליטיים ואיחוד משפחות הם במסגרת הנושאים שבטיפול קבוע.
10. הרשאת עקורים לחזור הוא נושא שצריךלהידון, לפי קמפ-דיוויד, לאחר קום האוטונומיה.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

י. גם הבנה עם ארה"ב לגבי האספקט האסטרטגי-צבאי חייבת לעמוד ברקע של ההצעות הנ"ל. מוצע להעלות בפני הממשל את התביעה ששלובה המעשי של מצרים במערך האסטרטגי האמריקני חייב להיות מלווה בצעדים דומים לגבינו (כגון הודעה על תמרונים משותפים של חילות הים של שתי המדינות) וזה על מנת ליצור אזון מסוים בדימוי החיצוני בין שתי המדינות. הדימוי של התרכזות הבלעדית כמעט במצרים יוצר חוסר אזון שהוא לכשעצמו איננו יכול אלא לעורר הן אצל המצרים והן במדינות ערב האחרות את הרושם של החלשת היחסים בין ארה"ב לבין ישראל.

י"א. שונות הן הסוגיות הנוגעות לבעית הסיוע לשנת התקציב 1982, מאחר ובתקופת בחירות לא קל יהיה לממשל להודיע על הגדלה של מענקים ו/או סיוע לישראל מבלי לעורר תגובות שליליות בציבורים שונים בארה"ב. יחד עם זאת, יתכן ובמסגרת שיחות על הנושאים ששורטטו דלעיל יהיה מקום לעורר גם סוגיה זו תוך תקווה שאולי תהיה אפשרות להשיג הבטחות מסוימות במיוחד להפיכת חלק מההלוואות העומדות למענקים.

<u>סודי ביותר</u> 23.7.80

<u>תזכיר בענין שיחות האוטונומיה</u>

1. <u>המטרה</u>

מטרת נייר זה להצביע על דרכים אפשריות בקשר לעמדותינו במו"מ הקרוב על האוטונומיה. מתוך נסיון לקדמו ככל האפשר במועד קרוב, וזאת בהנחה כי תקופת שלושת החודשים הבאים היא המתאימה ביותר להשגת הסכם.

2. לשם כך יש לבדוק את קשת העמדות האפשריות, תוך רצון להציג במו"מ עמדות שיהיו סבירות מבחינתנו במידה המירבית, אך גם יאפשרו למנהלי המו"מ "חבל" של גמישות ככל האפשר.

3. התוצאה הטובה המירבית מכך צריכה להיות השגת הסכם עם המצרים. הואיל והסכם כזה בלא השפעה אמריקנית רבתי הוא אפשרות רחוקה, הפרי הסביר יותר עשוי להיות לפחות תיאום עמדותינו עם ארה"ב, שמשמעותו תהיה קביעת גישות אמריקניות מחייבות במספר נושאים ו"מסמורן", והפעלת השפעה אמריקנית על המצרים (מטעמיה של ארה"ב שהזמן גרמם) לקידום המו"מ.

4. תוצאות לוואי אפשריות לכך הן נסיון להחזיר את בעיית ירושלים לסוף התור, תוך הטיעון שאין היא שייכת מכל וכל למו"מ הנוכחי; שנית - נסיון להחזיר איזון בביטוי שנוהגת ארה"ב לראייתה האסטרטגית את מצרים וישראל; שלישית - הכנת הקרקע להכרעות חיוביות בבקשת הסיוע שיהיה עלינו להגיש לממשל בספטמבר לשנת הכספים הבאה.

<u>הצעות לשיקול</u>

א. מוצע לנסות לבדוק אפשרות של קידום רעיונות אחדים, שבשילובם יחד עשויים הן לשמור על האינטרסים של מדינת ישראל והן לפתוח פתח להישג במו"מ.

ב. הרקע למוצע הוא באלה:
1. הצעת ה-heads of agreement של לינוביץ.
2. רעיון "האוטונומיה בשלבים" שמגלגל הנסל.
3. ענין עזה תחילה.

ג. כזכור הציע לינוביץ במארס ש.ז. רעיון של מסמך הקרוי heads of agreement. מטרת המסמך היתה בשעתו "לעבור" את תאריך היעד 26.5 ע"י הצגת התקדמות במו"מ. המסמך לא הגיע לדיון מפורט, אך לינוביץ לא נואש ממנו. מטרתו הנוכחית, יש לשער, היא הסכמה חלקית בנושאים שונים שתאפשר הצגת התקדמות קבל העולם, סיכום נושאים מסויימים שאליהם לא יהיה צורך לחזור, וכמובן יצירת אוירה נוחה להמשך. מובן כי במסמך כזה כשלעצמו יש סיכונים שונים, כגון העלאה תביעה בעקבותיו לעריכת בחירות מיידיות שבלי הסכמה מפורטת יותר יש בה קושי רב, ולכן בשעתו הועלה כאן הרעיון כי המסמך לא ייקרא בשם "ראשי פרקים להסכם" אלא "דו"ח ביניים" (interim report) שכל האמור בו כפוף להשגת הסכם סופי. מסמך זה כשלעצמו אינו יכול לספק אותנו, שכן הוא עלול לספק תירוץ לדחות עניינים מרכזיים לאחר הבחירות בארה"ב.

ד. בינתיים נראה הסכם סופי כרחוק מאד, וכתוצאה העלה הנסל בשיחות לא פורמליות רעיון (משלים?) של הסכם שלבי. השלב הראשון - החלקי - הוא הסכמה על הסמכויות שישראל מסכימה להעברתן למועצה המינהלית, קיום בחירות והסגת הממשל הצבאי; ובאשר לסמכויות שעל העברתן לא הוסכם - הללו יופעלו גם להבא ע"י אנשי המינהל האזרחי של הממשל, אלא שהללו יעבדו בשירות הועדה המתמדת, או - לפי הצעה נוחה יותר לנו - ימשיך לחול הסטטוס קוו. רעיון זה ספק אם במתכונתו המוצעת

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

יתקבל ע"י המצרים, אך יש לו מעלות במו"מ עם האמריקנים. גם הוא כשלעצמו אין בו די מבחינתנו, בלי בטוחות מסביב.

ה. מבחינתנו יתכן שאפשר לשקול כריכת אלמנטים אחדים מאלה יחדיו, והם: ראשית, מעין הסכם ביניים שמבוסס על ההישגים עד כה ושיחליף את ה-heads of agreement במתכונת המקורית. הסכם כזה צריך לכלול השגת הסכמה (תחילה מן האמריקנים) בקשר לתפיסותינו הבסיסיות בעניני הבטחון ומעמד הישובים, וכאמור, הורדת מעמד ירושלים מעל סדר היום הנוכחי. במקרה כזה יהיה זה הסכם חלקי שבו ייקבעו הסמכויות שיועברו לאוטונומיה, ויסוכם עניין הבטחון ומעמד הישובים כחלק מן הסמכויות שלא נמסרו לה. שאלה בסיסית שתעמוד, כמובן, היא מקור הסמכות לסמכויות כולן וספציפית המקור האופרטיבי לסמכויות שלא הועברו לאוטונומיה. אם יוסכם על המשך הסטטוס קוו בסוגיה זו (ומובן כי הצדדים האחרים ידגישו שזהו סטטוס קוו לגבי סמכויות שלא הוסכם על העברתן) יתכן שלא יהיה הכרח להכריע סופית בשאלת מקור הסמכות.

ו. יתכן שלשם השגת ההסכם, ובכפוף להסכמות מצריות ואמריקניות לתפיסתנו בקשר לבטחון ולמעמד הישובים, נזדקק להגמשה מסויימת בעמדות משלנו. בהקשר זה נוכל לשקול עמדות טקטיות מסויימות. אחת הטענות העיקריות נגדנו בדבר עמדותינו במו"מ בקשר למהות האוטונומיה קשורה לעניין סמכויות החקיקה של האוטונומיה, המצטרפת לשאלת "שלוש הרשויות". אנו מצביעים בצדק על כך, שבהסכמי קמפ-דייויד מדובר על מועצה מינהלית, וזותי האוטונומיה. מן הצד האחר טוענים המצרים כי לכל אוטונומיה בעולם היו סמכויות חקיקה, וזאת תוך התעלמות מיחודה של אוטונומיה זו, הכרוך בנושא של מקור הסמכות. כ-fallback position ובתמורה להישגים ברורים לטובתנו ניתן במו"מ לחשוב על מתן סמכויות חקיקה בשם מתאים לאוטונומיה באותם התחומים מוגבלים שנמסרו למועצה המינהלית, ברוח הצעת לינוביץ ב-heads. בהקשר זה ניתן אולי גם לגמש במקצת אף גודלה של המועצה. באלה ניתן לאפשר סטיספקציה לתביעה המצרית לתת ביטוי ל-full autonomy, ומן הצד האחר, לא לוותר על התפיסה הבסיסית של מועצה מינהלית.

ז. ניתן להציע, להשלמה, לשיקול את עניין עזה תחילה, שהמצרים חוזרים ומדברים עליו. סאדאת בראיונו לטלביזיה הישראלית ביוני ש.ז. אמר כי לא שמע תשובת ממשלתנו להצעה זו, הגם שהובטח לו כי תובא לדיון בממשלה. ראש הממשלה חזר והסביר - גם לקרטר בוושינגטון באפריל ש.ז. - כי הצעת סאדאת באסואן היתה שההסכם יושג על האוטונומיה בכלל (יו"ש ועזה), אך היישום יתחיל בעזה. מבחינה זו העניין איפוא איננו לכאורה אקטואלי, כיוון שיש צורך להגיע תחילה להסכם כללי. ואולם, ניתן לשקול כי בעקבות הסכם חלקי בנושא מהות האוטונומיה יוכן מסמך מפורט הנוגע לנסיון ליישם את האוטונומיה בעזה. יש נוחות מסויימת בעזה לעומת יו"ש; בראש וראשונה אין עניין ירושלים; אין גם ריכוזים יהודיים באותה צורה כביו"ש (אנו ערים לכך שישנם ברצועה ישובים יהודיים, אך מכל מקום יהיה עלינו במוקדם או במאוחר להתמודד עם מעמדם של היישובים, ואולי בהמשך לאמור לעיל נוח יותר בעזה שבה הנושאים האחרים קלים יותר); יש נושאים נוספים שהם פחות בעייתיים לגבי הרצועה; יש למצרים גישה נוחה יחסית לעזתים, או לפחות המצרים סבורים כך. ואם יש סיכוי להקמת האוטונומיה, והטענה היא שאנו המקשים על כך, מדוע לא לאפשר למצרים סטיספקציה, שמבחינתנו ספק רב אם היא עלולה לגרום נזק? גם אם יתכן מאד שלא ניתן להגיע להסכם, לפחות יהיה בזאת משום הטלת האחריות על הצד האחר: אתם הצעתם, אנו הסכמנו וניסינו, הדבר איננו הולך - אל תבואו בטענות.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ח. מכל האמור עולה, כי הרעיון האפשרי הוא, כמקשה אחת:

1. הסכם חלקי (שלבי) לגבי סמכויות האוטונומיה;
2. סטטוס-קוו לגבי התחומים שאינם מוסכמים;
3. ספציפית - הסכמה לעמדותינו הבסיסיות בקשר לבטחון ומעמד הישובים;
4. התחלת הישום בעזה. על יסוד כל אלה ניתן להגיע אולי למסמך שיזמין לבחירות, ואז התנאי הוא הצטרפות ערבים פלסטינאים על בסיס ההסכם.

ט. ליצירת אוירה טובה אם יתקדמו השיחות, אפשר לשקול גם את העניין דלהלן:-

1. באוקטובר 1978, במהלך שיחות בליר האוז, הגישו המצרים נייר שבו ביקשו מחוות שונות בתחום הממשל הצבאי. לנייר זה הם חוזרים מדי פעם מחדש. לאיגרתו של גאלי לשר החוץ מ-12.5.80 צורף כנספח תוכן הנייר מ-1978. בשיחות וושינגטון בראשית ח.ז. דיבר עלי על מה שכינה confidence building measures והתכוון לאותם דברים.

2. חלק ניכר מן המבוקש על ידי המצרים אינו יכול להיות מקובל עלינו מכל וכל ומלכתחילה, אולם יש לבדוק אם לבחון בקפידה חלק אחר מן המבוקש על ידי המצרים ולהציג כהיענות לבקשותיהם וכמחווה וזאת במידה רבה בלא מחיר, בעיקר בנושאים שחלקם כבר מטופל או שניתן לטפל בו בלא קושי רב.

3. מאלה אפשר לשקול, למשל, הצהרה כמבוקש על-ידיהם שהתושבים היהודים ביו"ש ועזה לא ישתתפו בבחירות לאוטונומיה - ודבר זה, כידוע, מקובל עלינו, ואולי בצורה מתוחכמת ניתן להציגו כקונצסיה מצדנו (אם כי הדבר בספק, שכן הודענו כי עמדתנו היא שלא ישתתפו). עניין אחר הוא חידוש פעילות הבנקים הערבים ביו"ש ועזה, נושא שניתן לשקלו לפי צרכינו. כמו כן הצהרה בדבר חופשי התכנסויות פוליטיות, ביטוי ותנועה וכדומה - דברים המובטחים (בכפוף לבטחון) במידה סבירה, שאפשר להציגם כמחווה ב"עטיפה" מתאימה.

י. גם הבנה עם ארה"ב לגבי האספקט האסטרטגי-צבאי חייבת לעמוד ברקע של ההצעות הנ"ל. מוצע להעלות בפני הממשל את התביעה ששלובה המעשי של מצרים במערך האסטרטגי האמריקני צריך להיות מלווה בצעדים דומים לגבינו (כגון הודעה על תמרונים משותפים של חילות הים של שתי המדינות) וזה על מנת ליצור אזון מסוים בדימוי החיצובי בין שתי המדינות. הדימוי של ההתרכזות הבלעדית כמעט במצרים יוצר חוסר אזון, שהוא לכשעצמו איננו יכול אלא לעורר הן אצל המצרים והן במדינות ערב האחרות את הרושם של החלשת היחסים בין ארה"ב לבין ישראל, וגם אינו מועיל לדעתנו לאינטרסי ארה"ב.

י"א. שונות הן הסוגיות הנוגעות לבעית הסיוע לשנת התקציב 1982, מאחר ובתקופת בחירות לא קל יהיה לממשל להודיע על הגדלה של מענקים ו/או סיוע לישראל מבלי לעורר תגובות שליליות בציבורים שונים בארה"ב. יחד עם זאת, יתכן ובמסגרת שיחות על הנושאים ששורטטו דלעיל יהיה מקום לעורר גם סוגיה זו תוך תקווה שאולי תהיה אפשרות להשיג הבטחות מסוימות במיוחד להפיכת חלק מההלוואות העומדות למענקים.

[illegible]

8744

נכנס

עותק 12 מתוך 20 סודי ביותר

אל: המשרד, נר: 334, מ : ווש

דח: ר, סג: מ, תא: 230780, זח: 1600

נד: פגישה עם לינוביץ

סודי ביותר/רגיל

בועז

ראש הממשלה .

דע : שהייח . מנכייל. ממנכייל .

לשלכם 618 .

נפגשתי הבקר עם לינוביץ . הקראתי באוזניו את מאמרו של פוסיל
לביב ביאל מצוואר יי . אמרתי שדברי תועבה אלה אינם
לאחרונה דבר נדיר באמצעי התקשורת המצריים הכותבים ומשמיעים
רק מה שהסמכות העליונה במצרים רוצה שיאמרו או יכתבו .
בקשתיו להביא הדברים לתשומת לב המזכיר על מנת שידע מי מרעיל
את האוירה .
לינוביץ הסכים שהדברים חמורים ביותר ושאין הם מבטאים רק את
דיעותיו האישיות של הכותב . הבטיח לקחת דברים עם בוטרוס גאלי
המגיע לעצרת המיוחדת בניו יורק .

בן הפניתי את תשומת לבו לדברי יי הפקידים האמריקנים יי
המצוטטים בוול סטריט גיורנל מ - 15.7 . שאלתי מה לדעתו היתה
תגובת הממשל אילו יי פקידים ישראלים יי היו אומרים לאמצעי
התקשורת כי יי יחסי ארהייב - ישראל ישופרו אם מר קרטר
יוחלף עייי ריגן או אנדרסון יי .
לינוביץ ניסה להמעיט מחשיבות הענין באמרו שיתכן שאיזשהו
פקיד אכן אמר זאת , אך לינוביץ עצמו אמר לאחרונה במסיבת
עתונאים בתשובה לשאלה בנושא הזה כי השאלה איננה רלוונטית
מאחר וארהייב מקיימת דיוניה רק עם ממשלתה של מדינת ישראל,
וראש הממשלה הוא מנחם בגין . בשערערתי על מיעוט החשיבות שהוא
מייחס להתבטאות אמר שהוא מבין את רצינות הענין וימסר על
שיחתנו לנשיא ולמזכיר .

עותק 12 מתוך 20 סודי ביותר

עבדון

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין,שהבט,מנכל,ממנכל,לפידות,ר/מרכז,

רם

משרד החוץ-מחלקת הקשר

9068

יוצא ** סודי

**

**

**

אל: ווש, נר: 618, מ : המשרד
דח: ר, סג: ס, תא: 220780, זח: 1900
נר: בתבה

סודי

השגריר

הואל נא להביא לתשומת לב מסקי וליבוביץ את תוכן הכתבה
בשבועון המצרי אשר תוכן מאליו כי העתונות המצרית היא מודרכת
והכל נכתב בהשראה מלמעלה. (ידיעות אחרונות -22.7.80):-

''הקצנה רבה חלה באחרונה בהתקפות בבלי התקשורת המצריים נגד
ישראל וממשלתה ובמיוחד נגד ראש הממשלה ,מנחם בגין. הרחיק לכת
במיוחד השבועון הקהירי רב התפוצה'' אל מוצוור'' אשר פתח
מאמר מדיני ארוך, שכתב חבר המערכת פומיל לביב בתפילה לאלוהים
כי '' יחוטט את כוחו של בגין,הסותם את כל דרכי המוצא אל
השלום,והחותר בעקשנות עד קצה גבול היכולת נגד הזרם של
ההסטוריה ונגד ההגיון. המאמר נכתב בעת שבגין שהה באחרונה
בבית החולים בעקבות התקפ-לב. ולביב מוסיף :'' אולי קרה הדבר
בהיענות תשמיים לתפילותיה של כל אם פלשתינית ששיכלה את
בניה,או אשה אשר ראתה את רגלי בעלה מתעופפים בחלל האויר
בגדה-המערבית''.
כותב המאמר מוביר בקצרה את פרשת הסוחר היהודי שיילוק מתחוהו
של שקספיר '' הסוחר מוונציה '' בהקשר לדיוני מדינות השוק
בוונציה בשאלות המזרח התיכון והוא כותב :'' בגין סובל מתסביך
וונציה'',תמתו בערה בו עד מדוף כאשר אמרנו עליו שהוא שיילוק
של המאה העשרים''.
בהזדמנות זו מן הראוי להסב תשומת לבם של מסקי וליבוביץ למאמר
של קרן אליוט האוס ופליקס קסלר בוול סטריט ג' ורנל מה-15
ביולי,אשר בשתי הפסקאות האחרונות בו מצוטטים '' פקידים
אמריקאים '' האומרים כי '' יחסי ישראל-ארהב ישופרו אם מר
בגין יוחלף ע' ממשלת העבודה בראשות פרס או רבין''.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

עד כאן

לשכת רהמ'.

תפ: שהח,מנכל,ממנכל,מצפא,דיבון,מצרים,ארד,ד/מרכז,ממה,
רם,רהמ

9180

יוצא   בלמ"ס

אל: קהיר, נר: 253, מ : המשרד
דח: ר, סג: ס', ב, תא: 220780, זח: 1730
נד: בורג-מורתדה

פמלשמיה

סודי ביותר/רגיל

השגריר.

כהלן עיקרי שיחת שר הפנים עם שגריר המצרי (20.7) כפי שהרשמו ע"י יחזקאל לביא.

בראשית הפגישה שהתקיימה לפי בקשתו העלה השגריר בקשת ממצרים כי שיחות האוטונומיה בדרג ועדות המשנה תתקיימנה בחודש הבא במצרים במקום בישראל.

השגריר הבהיר לשר הפנים פרשנותם של המצרים לראיון סאדאת לאילן כפיר. הודגש שהראיון לדירדר דייג'סט איננו משקף המצב היום. בתגובה שאל שר הפנים אם המצב היום יותר טוב מאשר לפני שלושה חודשים (מועד הראיון לדירדר דייג'סט). השגריר השיב כי היחסים צריכים להיות יותר טובים. כאן הדגיש מורתדא שסאדאת מדבר על ירושלים אחת. לדבריו סאדאת מביע תקוותו להמשך הידידות האישית בינו לבין רה"מ למרות חילוקי הדעות. אשר לאחוז העם הרוצה בשלום, גם כאן וגם במצרים מאה אחוזים מהעם רוצים בשלום. כן הבהיר כי סאדאת לא הביע דעתו לטובת מדינה פלסטינית.

בחלק השני של הפגישה עם שר הפנים ציין השגריר כי דבריו הם הבעת דעה אישית והתייחס במסגרת זו לנושא "יעוה תחילה". השגריר הטעים כי באסואן דובר על עזה תחילה ועל כן לדעתו "עלינו לדבר על כך כי יש לכך סיכוי ויש להמשיך".

ד"ר בורג הבהיר כי בנושא זה הוא טרם הביע דעתו אבל הבנתו היתה שלאחר סיום המו"מ על האוטונומיה בכללותה אפשר יהיה להתחיל עם היישום בעזה. השגריר מרתדא ציין כי ידוע לו המאמר של שמעון פרס ב"פוריין אפרס" בענין "עזה תחילה".

עד כאן
הדס.===

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין,שהבט,מנבל,ממנבל,לפידות,
בנחורין,מצרים,ד/מרכז,רם,שרהפנים

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

ירושלים, ח' באב התש"ם
21 יולי 1980

אל: מר פ. אליאב, מנהל ממ"ד

מאת: מנהל ערב 1

הנדון: <u>אניס מנצור מטיף לחזרה למדיניות צעד אחר צעד (?)</u>

1. במאמרו השבועי של אניס מנצור באוקטובר (13.7) ניתן להבחין בנעימה של הטפה לחזרה למדיניות "צעד אחר צעד". לפי שעה זוהי התבטאות חריגה, אך ללא ספק משקפת את ההתלבטויות המצריות בנוגע להמשך המו"מ עם ישראל.

2. מתוכן הדברים מתקבל אמנם כי אניס מנצור מתכוון להתקדמות בצעדים במסגרת המו"מ על האוטונומיה. ברם, מצד שני לא מהנמנע שמתוך הדברים מבצבצת איזו מחשבה על אפשרות שבעתיד ינוהל המו"מ במתכונת קצת שונה.

3. בתוך כך חוזר אניס מנצור וקורא להקמת מדינה פלסטינית עצמאית.

4. בהקשר זה ראוי לתשומת לב גם אופן התיחסותו של אניס מנצור לרצועת עזה שאותה הוא מאוזכר כבעיה בעלת ייחוד השונה מזה של יו"ש. התיחסות כזו לבעיית עזה עושה בקנה אחד עם ההתבטאויות האחרונות במצרים המדגישות שיש לתת קדימות להשגת הסדר בעזה. כלומר, פחות מדובר על כך שההסכם שיושג במו"מ האוטונומיה יושם תחילה בעזה, אלא יותר על השגת הסדר בעזה תחילה.
לפי שעה לא ברור אם זהו הבדל בניואנס בלבד או שמא משתקף כאן קו מצרי המצפה מישראל לאיזו שהיא מחווה מיוחדת וחד-צדדית בעזה בנושא האוטונומיה.

5. להלן פסקאות מובאות מתוך מאמרו של אניס מנצור.

- "יזמת השלום היתה צעד לקראת צעדים גדולים יותר מאשר הנסיגה מסיני. המטרה היא נסיגה מהאדמה הכבושה כולה והקמת המדינה הפלסטינית".

- "הבעיה הניצבת עתה בפנינו, מבלי שנדע, היא שאנו שכחנו את היישום ההדרגתי של השלום הכולל והתחלנו לאמץ את הבעיות שדחינו והן: פתרון כל הבעיות גם יחד או דחייתן גם יחד. אנו מבקשים עתה את הגדמ"ע, ירושלים ורצועת עזה".

2/..

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

" זוהי בקשת יסוד. ברם, מן ההכרח שנחזור פעם נוספת לטפל בהדרגה בבעיות. בגלל סיבה זו הציעה מצרים ליישם את האוטונומיה בעזה והיא מחכה, כדי לראות מה יעשה העם הפלסטיני".

- "לא יצליח מי שפותר את הבעיות המסובכות בפעם אחת: האוטונומיה, עזה וירושלים".

- "עלינו למצוא צידוקים לעם בעזה. עלינו לדון בהגיון בעמדותיהם השליליות או המתנגדות ליוזמה זו".

- "פרס תומך בעמדת מצרים בכך שהאוטונומיה תחל בעזה".

- "צעד קטן אחר הוא שהאוטונומיה תחל בעזה".

בברכה,

ד' תורגמן

דוד תורגמן

העתק: המשנה למנכ"ל
מר א. רובינשטיין, סמנכ"ל
מר י. הדס, סמנכ"ל
לשכת המנכ"ל
מר א. גורן, יועץ ראש המרכז
השגרירות, קהיר

6887

** נכנס סודי

**

**

**

אל: המשרד, נר: 147, מ : קהיר
דח: מ, סג: ס, תא: 170780, זח: 1115
נד: שיחות אוטונומיה

פרוטוקול מיוחד

סודי/מיידי

רובינשטיין דע הדס.

רות.

שיחות האוטונומיה.

1. התקשר אתי אחמד מאהר, ראש לשכת שר החוץ ובפיו הבקשות הבאות.

א) וועדת המשנה לנושאים כלכליים בדרג מומחים. הייתה אמורה להפגש בהרצליה בתאריכים 28.29 ביולי. הם מבקשים לקיימה באותו מועד אך בגיזה, מפני הרמדאן.

ב) וועדת השרים לנושאים משפטיים. הייתה אמורה להתקיים בגיזה ב- 30.31 ביולי. מאחר וד"ר בוטרוס עאלי עומד לצאת לניו-יורק לכנוס המיוחד של העצרת, הם מבקשים לקיימה באלכסנדריה או ב-3.4 באוגוסט במקביל למליאה, או אחרי ה-6 באוגוסט ובלבד שלא תחפוף תאריך נשואי בתו של שר המשפטים.

3. אני ממליץ להסכים לבקשתם הראשונה לאור הנימוק הדתי ומבקש להודיעני תשובת שר המשפטים לבקשתם השניה.

4. אינני חושב שאנו צריכים להוכיח להם יעילותנו, אבל למרות זאת הייתי מבקש תשובה בחוזר, על מנת להראות שצנור התקשורת הזה עדיף על אחרים.

בן אלישר.===

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין,שהבט,מנבל,ממנבל,לפידות,

משרד החוץ-מחלקת הקשר

בנחורין ,מצרים,ר/מרכז,רם,שרהפנים

סודי ביותר

ד' באב התש"מ
17 ביולי 80

אל : כבוד שר החוץ

מאת : היועצת המשפטית

הנדון : דו"ח קצר על שיחות האוטונומיה של הועדה אד הוק לנושאים משפטיים, גיזה 13-15.7.1980

1. כללי

היה זה המיפגש הראשון לאחר שבוושינגטון הוסכם על חידוש שיחות האוטונומיה. השר תמיר נתקבל בשדה התעופה על ידי ראלי, ומיד התקיימה מסיבת עתונאים שבה אמר ראלי, שלא יהיה שלום מלא ללא צדק לפלשתינאים, ולשאלה השיב, שהם הסכימו לחדש את השיחות בעקבות הבטחות שקיבלו מצד שלישי. שני השרים הביעו את עמדתם לגבי ירושלים. נושא ירושלים גם הועלה פעב על ידי שאלות של עתונאים במסיבת העתונאים שנערכה בתום הדיונים.

הדיונים התקיימו בשני פורומים:
שיחות בין ראשי המשלחות (השרים תמיר וראלי והשגריר לינוביץ), ושיחות בדרג של היועצים (בראש הצוות הישראלי עמד היועץ המשפטי לממשלה, בראש הצוות המצרי, היועץ המשפטי למשרד החוץ, ובראש הצוות האמריקאני - מר קרצקו).

2. בעיית סדר היום

במיפגש אכדיה במאי ש.ז. הוסכם על רשימת נושאים שבהם תטפל ועדה זו. בגיזה נעשו נסיונות להכניס שינויים ברשימה זו. ישראל ביקשה לעשות שינוי קטן - לדחות את הנושא "ראשי פרקים להסכם" עד לאחר שהסוגיה תידון לעצם הענין ע"י ראשי המשלחות והם יעבירו לועדה את תפקיד הניסוח.

לעומת זאת ביקשה משלחת מצרים (ראלי) להוסיף נושא נוסף שמשלחת ישראל אינה מוכנה לדון בו: המעמד המשפטי של הכוחות הישראליים בגדה.

משלא הושגה הסכמה על רשימת הנושאים שבהם תדון הועדה, הוצע שכל משלחת תנסח רשימה משלה. בעקבות הצעה זו הכינה משלחת מצרים רשימה שמשלחת ישראל לא יכלה להסכים לקיומה, אפילו לא כמסמך חד-צדדי של מצרים: בהצעה המצרית

בכללו נושאים כגון "המעמד המשפטי של הגדה המערבית כולל ירושלים ורצועת עזה".

בעקבות תגובתו החריפה של השר תמיר, ניסה ראלי למתן את המסמך, ולמעשה הוא כבראה נגנז.

3. <u>מקור הסמכות</u>

נושא זה נדון על ידי ראשי המשלחות. ראלי אמר, שלדעתם מקור הסמכות הוא העם הפלשתיני, אבל נתן להבין שיהיו מוכנים להסכים שמקור הסמכות הוא ההסכם. השר תמיר אמר שלדעת ישראל מקור הסמכות הוא הממשל הצבאי. ליאונרד רמז בשלב מסויים על אפשרות של פשרה: לא ייאמר דבר על מקור הסמכות, וישראל תצהיר, שמאחר שלא נאמר דבר בענין זה בהסכם, פירושו שהמקור נשאר בידינו, ואילו ארה"ב ומצרים לא יגיבו להצהרה זו.

4. <u>הסמכות לחוקק ולהתקין תקנות</u>

נושא זה נדון על ידי צוות היועצים. עמדת ישראל היא, שלרשות המינהל העצמי תהיה סמכות להתקין תקנות ולא לחוקק חוקים, ואילו עמדת מצרים היא, שהרשות תהיה גם מוסמכת לחוקק חוקים. <u>למעשה</u> הסכימו המצרים שסמכות החקיקה של רשות המינהל העצמי (כפי שיוסכם עליה) תהיה כפופה להגבלות הבאות:

א. ההגבלות הנובעות מהוראות קמפ דיויד, והסכם האוטונומיה;

ב. סמכות החקיקה קיימת רק בתחומים שהם בגדר סמכותה של רשות המינהל העצמי;

ג. הצורך במכניזם מיוחד לצרכי חקיקה בנושאים המחייבים תיאום במסגרת הועדה המתמדת.

המצרים מנו <u>במפורש</u> את המיגבלות הבאות על סמכות החקיקה:

א. רשות המינהל העצמי צריכה לכבד את האופי הטרנסיטורי של ההסדרים;

ב. המעמד הסופי ייקבע במו"מ החל בשלוש שנים אחרי הקמת האוטונומיה;

ג. אין הרשות רשאית לשנות את הסדרי הבטחון שייקבעו בהסכם לתקופת המעבר;

ד. רשות המינהל העצמי איננה מוסמכת להכריז על מדינה עצמאית, משום שזה מנוגד לקמפ דיויד;

ה. היא איננה מוסמכת לקיים יחסים דיפלומאטיים וקונסולריים;

ו. היא איננה מוסמכת להקים כוח צבאי, פרט לכוח משטרה חזק.

משלחת ישראל העירה, שחלק מן הסמכויות הנ"ל איננן חקיקתיות. אשר לחקיקה הראשית, ייתכן ואפשר - לדעת ישראל- להימנע מן הצורך בחקיקה ראשית במשך חמש שנות המעבר, אם יהיה צורך בחקיקה, יהיה הדבר בסמכותה של ישראל, שתוכל, כמובן, להיוועץ בנציגי האוכלוסיה המקומית. הודגש שהסמכות להתקין תקנות מכסה למעשה 90% מן המקרים שבהם יש צורך לקבוע נורמות משפטיות.

3/..

המצרים הבהירו, שלדעתם המושל הצבאי צריך להיעלם, וגם סמכויות החקיקה הראשית שבידו צריכות לעבור לידי רשות הממשל העצמי.

ראש הצוות הישראלי ציין את הקשר שבין בעיית מקור הסמכות לבין סמכות החקיקה.

נציג ארהב, שהיה זהיר מאד, הביע את הסברה, שרצוי שחוקים ייעשו על ידי אותם האנשים הצריכים לחיות על פיהם. עם זאת הסכים, שיש לכלול בהסכם הוראות סובסטנטיביות שיגבילו את סמכות החקיקה (כגון, אסור התערבות בחופש הגישה והפולחן במקומות קדושים). כן ציין, שאפשר לתת לועדה המתמדת תפקיד מסויים בנושא זה בתחומים עדינים (יש לציין, שענין ההגבלות הסובסטנטיביות ותפקיד הועדה המתמדת כבר הועלו לפני כן על ידי משלחת מצרים), לדעת ארה"ב ההגבלות על סמכות החקיקה של רשות הממשל העצמי יכולות למצוא את ביטויין גם בסוגייה של יישוב סכסוכים בדרכי שלום במקרה של טענת חריגה מסמכות. לשאלת זמיר, אם ההגבלות יכולות להתבטא גם בצורך בקבלת אישור מגוף עליון, השיב קרצקו - "אולי" אך ציין, שברוב האוטונומיות זכות הוטו איננה כללית, לגבי כל דברי החקיקה.

נציג ארה"ב גם ציין, שמוטב שסמכות החקיקה תהיה מוגבלת על ידי הסכם האוטונומיה, במקום קמפ דיויד, כי יש להניח שהסכם זה יהיה יותר מפורט וברור.

בסיכומו של דבר יש לציין, שהשאלה שעדיין שנוייה במחלוקת בסוגייה דנן היא השאלה, מי מוסמך לחוקק עבור האוטונומיה.

יש עוד שאלות נוספות רלוואנטיות לנושא אשר טרם עלו לשולחן הדיונים, והם, הדרך לפיקוח על התקנת תקנות (האם יש צורך באישור מוקדם של איזשהו גוף, והאם . יש אפשרות לתקוף את התקנות באיזושהי ערכאה מתאימה), ומי הגוף שבמסגרת רשות הממשל העצמי מוסמך להתקין תקנות.

5. המשך המו"מ

סוכם שסגל המומחים ייפגש שוב בגיזה ביום 27.7, וצוות השרים יצטרף למפגש ביום 30.7. הנושאים שיידונו הם: המשך הדיון בנושא מקור הסמכות ובסמכות החקיקה והתקינה, וכן יישוב סכסוכים בדרכי שלום.

בברכה נאמנה,

רות לפידות

משרד החוץ-מחלקת הקשר

6057

נכנס בלמ"ס

אל: המשרד, נר: 123, מ : קהיר
דח: ב, סג: ב, תא: 150780, זח: 1130
נד: עימות במצרים

בלמס/בהול טפל

================

אל דן פתיר משרד רוהמ (הועבר)
דע לשכת השר בורג , מעת, משהח, משהח תפוצת דות.
מאת לב"א

השר תמיר מבקש שכל אמצעי התקשורת ימתינו בשדה התעופה עטרות בירושלים בשעה 1430. היה עימות חריף ביותר במסיבת העתונאים לסיום השיחות. בנושא ירושלים וכן בנושא תפקידו של בגין בהבאת השלום. קווי הטלפון לארץ לא פועלים. מבקשים ממך לדאוג להגעת העתונאים הזרים והישראלים(כולם) לשדה התעופה עטרות באמור.

משהח

======
נא להתקשר טלפונית לדן פתיר ולוודא קבלת המברק
=====

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין,שהבט,מנכל,ממנכל,לפידות,
בנחורין,מצרים,ר/מרכז,רמ,שרהפנים,ארד,מעת,הסברה,פתיר

July 15, 1980

During the past 48 hours the Legal Committee has worked mainly on two issues. At the ministerial level the issue of source of authority has been discussed. At the expert level the issue of promulgation of legislation and regulations has been discussed.

The Legal Committee will next meet at the expert level on July 27 and at the ministerial level on July 30. The agenda for consideration at those meetings will be as follows: Source of authority; promulgation of legislation and regulations; resolution of disputes.

The parties have also mentioned other items, some of which they contemplate will be discussed in the Legal Committee at future meetings. They have not reached agreement as to other such items.

5643

נכנס

דף 1 מתוך 1

עותק 11 מתוך 20 סודי ביותר

אל: המשרד, נר: 113, מ : קהיר

דח: ב, סג: מ, תא: 140780, זח: 0100

נד: הועדה המשפטית

סודי ביותר בהול לבקר

==========================

אל שר הפנים

מאת יחזקאל לביא

1. בישיבה הראשונה של צוותי המומ' לנושאים המשפטיים, תבעו המצרים במפגיע לרשום בין הנקודות לדיון את מעמד כוחות צהל בשטחים.

2. תמיד ניסה להבהיר להם שמדובר בנושא שיש לדון בו במליאה באוגוסט והמצרים ביקשו שירשם הנושא כנושא שיועבר מהמליאה לוועדה המשפטית.

3. למעשה יש כאן, לעניות דעתי, נסיון גישוש מצרי לבדוק את מידת הנכונות שלנו לדון בנושאי בטחון עקרוניים, ואת לאחר שהצהרנו בעבר שהבטחון הוא ענין שלנו בלבד.

4. סוכם להמשיך לדון בדבר בבקר (היום).

5. האמריקאים הציעו שתי רשימות, אחת ישראלית ללא הנושא והשניה מצרית שתכלול הנושא. לביא ===

תפ: שהח, רהמ, ארליך, ידין, שהבט, מנכל, ממנכל, לפידות, נחורין, מצרים, ר/מרכז, רם, שרהפנים

משלומה

מ ו ג ב ל

מפקדת פרקליט צבאי ראשי
ענף הדין הבינלאומי
טל' 2925
חק-33(1001)- 134
תמוז תש"ם
11 יולי 80

היועץ המשפטי לממשלה
מנכ"ל משרד הפנים
היועצת המשפטית למשרד החוץ
מנכ"ל משרד המשפטים
✓המשנה למנכ"ל משרד החוץ
סמנכ"ל משרד החוץ, מר אלי רובינשטיין
היועץ המשפטי למשרד הפנים

הנדון: מעמדם של כוחות צבא בטריטוריה זרה

1. הנני מצ"ב מסמך בנושא הנדון שהעברנו לעוזר לשר הבטחון לבטחון לאומי.

2. על פי בקשתו הנני מעביר לעיונכם עותק ממסמך זה.

יז - אב

יואל זינגר, רס"ן
מ"מ רע"ן הדין הבינלאומי
בשם פרקליט צבאי ראשי

מ ו ג ב ל

מוגבל

מפקדת פרקליט צבאי ראשי
ענף הדין הבינלאומי
טל' 2925
חק-33(1001)- 414
תמוז תש"ם
9 יולי 80

משהב"ט - עוזר שר הבטחון לבטחון לאומי

הנדון: מעמדם של כוחות צבא בטריטוריה זרה

1. הנני מצ"ב מסמך בנושא הנדון שמטרתו לסקור תקדימים שונים בדחבי העולם במאה העשרים שבהם החזיקו מדינות כוחות צבא בשטחים זרים.

2. המסמך מתמקד בשתי סוגיות:
א. סמכויות כוחות צבא בשטחים זרים;
ב. כפיפות חיילי כוחות הצבא למשפט החל בשטח הזר, לבתי המשפט המקומיים וכו'.

3. המסמך מתיחס לשלוש קטגוריות של נוכחות כוחות צבא בטריטוריה זרה:
א. בסיסים צבאיים;
ב. נוכחות צבא בימי שלום בעקבות כיבוש צבאי;
ג. נוכחות כוחות צבא בטריטוריה זרה במסגרת בריתות הגנה.

4. סקירה זו נועדה למצוא תקדימים היכולים לשרת את ישראל במו"מ על האוטונומיה בתחומי הבטחון. עם זאת, יש לציין כי נסיבות התקדימים שנבחנו במסמך, שונות מהמצב שיהיה קיים ביו"ש ובחבל עזה בתקופה האוטונומית בכך שבכולם מדובר בהתקשרות רצונית בין שתי מדינות שבינהן קיימים יחסי שלום ושהאחת מהן מתירה לשניה על פי אמנה בינלאומית שנקשרה בינהן להחזיק כוחות צבא בתחומה.

5. בסיטואציה הישראלית מדובר במקרה שונה שבו אין קיימת התקשרות בין שתי מדינות ריבוניות וכן ישראל ממשיך לשמש כמקור סכנות לפתוח בתחומי הבטחון בתקופה האוטונומיה.

6. לאור זאת, יש להתיחס להקדימים האמורים בזהירות. עם זאת נראה כי ניתן יהיה להעזר בנוסחים שונים הנזכרים במסמך הרצ"ב כאשר יגיע המו"מ לשלב של נסוה בתחומי הבטחון בבחינת דרישת מינימום מצד ישראל.

7. לשם דוגמא:
א. בכל התקדימים בהם הוצבו כוחות צבא בשטחים זרים, ניתן להם חופש פעולה מלא בתוך האתרים שבהם הוצבו לרבות באויר שמעליהם ובימים הטריטוריאלים הצמודים להם.

ב. בחלק גדול מהמקרים נתנה לחיילי הצבא המוצבים בשטחים זרים חסינות פלילית כמעט מוחלטת בבתי המשפט המקומיים.

8. נציין כי ברוב הבינלאומיים החדשים שנסקרו במסמך הסע"ב, חלות ההוראות בדבר חסינות כוחות הצבא בפני בתי המשפט המקומיים גם על הסגל האזרחי המשרת את כוחות הצבא וכן על בני משפחותיהם של החיילים והאזרחים האמורים.

יז - אב

יואל זינגר, רס"ן
מ"מ רע"נ הדין הבינלאומי
בשם פרקליט צבאי ראשי

מוגבל

מעמדם של כוחות צבא בטריטוריה זרה

א. בסיסים צבאיים

1. כוחות ארה"ב במיקרונזיה

א. ב -1976 נחתם הסכם בין ממשלות ארה"ב ומיקרונזיה לפיו הוענקה לאחרונה אוטונומיה מלאה בענייני פנים בדרך למתן שלטון עצמי במיקרונזיה.

ב. מסגרת הסמכויות להפעלת כוחות צבא של ארה"ב במיקרונזיה

ס' 301 להסכם קבע את העקרון הכללי לפיו:

"The Government of the United States shall have full responsibility for and authority over defence matters in Micronesia."

ס' 302 להסכם פרט את מרכיביה של האחריות והסמכות של ארה"ב לבטחון מיקרונזיה:

(a) 1. The defence of Micronesia, it's people and territory, from attack or threats thereof;

2. The right to prevent third parties from using the territory of Micronesia for military purposes;and

3. The use of United States military bases which are established in Micronesia for the security of the United States, and to support its responsibilities for the maintenance of international peace and security.

במסגרת סמכויות הבטחון שהוענקו לארה"ב נתנו לה אף הסמכויות הבאות:

(b) The Government of the United States may conduct the activities and operations within the lands, waters and airspace of Micronesia necessary for the exercise of its responsibility and authority under Section 302 (a)

ס' 303 מפרט את סמכויות העזר שהוענקו לארה"ב עפ"י הסכם זה בהיותה המעצמה היחידה בעלת הזכות להפעיל בסיסי צבא במיקרונזיה לרבות המיכניזם של מ"מ בתום לב בין שתי הממשלות להבטחת האמצעים (לרבות מקרקעין ומי-ים) על מנת שארה"ב תוכל למלא התחייבויותיה להגנת מיק-רונזיה.

(a) The Government of the United States shall have the exclusive right to establish, maintain and use military areas and facilities in Micronesia pursuant to Paragraphs (b), (c) and (d) of this section, the unencumbered right to protect all United States military facilities in Micronesia, and full freedom of use and access to all facilities in Micronesia, and full freedom of use and access to all facilities and area used for the conduct of military activities.

(b) The Government of Micronesia, and its States and subdivisions thereof, shall assure the United States the rights and uses in the lands and waters specified in Paragraph I of Annex B, which is an integral part of this Compact.

(c) The Government of Micronesia,and its States and subdivisions thereof, shall establish suitable procedures to provide a promt response to a request by the United States Government for those rights and uses specified in Paragraph II of Annex B, and the State or subdivision thereof directly concerned shall negotiate in good faith to achieve on reasonable terms an agreement for such rights and uses within one year after the effective date of this Compact.

(d) If in the exercise of its authority and responsibilities under this Title the United States Government requires the use of areas within Micronesia in addition to those specified in Annex B, requests may be made of the Government of Micronesia to satisfy these requirements.

The Government of Micronesia and its States and subdivisions thereof, shall establish suitable procedures to provide a prompt response by the State or subdivision thereof directly concerned to any such request by the United States, and such State or subdivision tereof shall negotiate in good faith to achieve on reasonable terms an agreement for the use of such areas.

(e) The agreements for the lands and waters listed in Annex B shall conform with the provisions of this Compact and such agreements shall not contain any limitations on the use of such lands and waters which conflict with the basic authorities and responsibilities of the United States under Sections 301, 203 and 303 of this Title.

(f) The rights and uses specified in this Compact and in agreements existing upon the entry into force of this Compact shall at the option of the United States extend in full force and effect for the period of this Compact, unless a particular agreement provides for a shorter or longer term. Whenever agreements are extended, the terms of such agreements relating to payments shall continue until agreement on new terms is reached.

ס' 304 להסכם מבטיח לארה"ב כי תהא לה זכות בלעדית להפעלת כוחות צבאיים במיקרונזיה, אלא אם הוזמנו כוחות אחרים לאזור ע"י ממשלת ארה"ב -

"(a) No Country other than the United States shall enjoy the right to conduct military activities or to establish and maintain military facilities and areas within the territory of Micronesia at any time, except as provided in Paragraph (b) of this section.

(b) The United States Government may invite military units of other countries acting in conjunction with and under control of United States forces to utilize such military facilities and areas.

(c) The rights accorded the United States in Paragraphs (a) and (b) may not be assigned to any other country."

ג. בסעיף 1103 להסכם זה הובטח לארה"ב שאף אם ההסכם שבינה ובין מיקרונזיה יפקע לא תפקענה זכויותיה של ארה"ב הנובעות מחוזי חכירה שיהיו לה בטריטוריה וסמכויותיה בתחום הבטחון שמקורן בפרק על סמכויות ההגנה וכן סמכויות שפוט (על חיילי ארה"ב) הקבועות בהסכם שנחתם בין הצדדים.

ד. <u>סמכות השפוט על אנשי הצבא</u>

סעיף 305 להסכם קובע כי מעמדם המשפטי של חיילי ארה"ב והעובדים האזרחיים והתלויים בהם במשך שהותם במיקרונזיה יקבע בהסכמה משותפת של שני הצדדים בהסכם שפוט שיכנס לתוקף יחד עם הסכם זה.

.2 <u>מעמדה של ארה"ב בבסיס -Guantanamo (קובה)</u>

מעמדה של ארה"ב בבסיס בקובה נקבע בשורה של מסמכים, בין ארה"ב ומדינת קובה, שנחתמו לאור קבלת עצמאותה של קובה:

א. במסמכי החוקה של קובה נכללו סעיפים שנזומו ע"י ארה"ב והמתייחסים למעמדה בבסיס זה. (יצויין כי קודם למתן עצמאותה של קובה, היא נשלטה ע"י ארה"ב) :

"VII. That to enable the U.S. to maintain the independence of Cuba, and to protect the people thereof, as well as for its own defense, the government of Cuba will <u>sell</u> or

lease the U.S. lands necessary for Coaling or naval stations at certain specified points, to be agreed upon with the President of the U.S.

VIII. That by way of further assurance the Government of Cuba will embody the foregoing provisions in a permanent treaty with the U.S. "

ב. בחוזה המסגרת לחכירת אדמות שנחתם בין שתי המדינות ב-1903 הוסכם כי קובה תחכיר לארה"ב אדמות ואת המים הטריטוריאליים שלהם למטרות coaling and Naval Stations ואילו ארה"ב רשאית, למטרות הללו, להשביח ולשפר את המקרקעין, ס' 3 להסכם קבע :

" While on one hand the U.S. recognizes the continuance of the ultimate sovereignty of Cuba over the above described areas of land and water, on the other hand the Republic of Cuba consents that during the period of the accupation by the U.S. of said areas under terms of this agreement the U.S. shall exercise complete jurisdiction and control over and within said areas with the right to acquire (under conditions to be hereafter agreed upon by the two Governments) for the public purposes of the U.S. any land or other property therein by purchase or by exercise of eminent domain with full compensation to the owners thereof. "

ג. ביולי 1903 נחתם חוזה לחכירת אדמות בין קובה וארה"ב ב-Guantanamo ו-Bahia-Honda, על פי החוזה הזה בוצעה החכרה תמורת תשלום שנתי, כאשר רכישת הקרקע באזורי ההסכם נעשתה על ידי ממשלת קובה במימון אמריקני.
על פי ההסכם התחייבה ארה"ב שאיש, שותפות או חברה לא יקימו באזור מתקן מסחרי או תעשייתי.
ס' 4 להסכם קבע כי ארה"ב תסגיר לידי רשויות קובה כל נמלט מחוק שיתפס באזור המוחזק על ידה ובמקביל תסגיר קובה לשלטונות ארה"ב כל נמלט אמריקני.
ס' 5 קבע פטור ממיסים ומכס לסחורה מצרכים ותחמושת המובאים לבסיסים לצריכה שם ובמקביל אסר על העברתם לחלקי קובה האחרים.

ד. ב-1934 נחתם חוזה נוסף בין קובה וארה"ב, חוזה שאשרר את כל הפעולות שנעשו על ידי ארה"ב בקובה עד לאותה שנה. החוזה אף קבע כי כל עוד לא תנטוש ארה"ב את האזור, או כל עוד לא יחליטו שני הצדדים על סיום הנוכחות האמריקנית או שינויים בה, תמשיך ארה"ב להחזיק אותו שטח שיש לה עתה ובהגבלות הקיימות.

ה. ניתן לסכם ולאמר כי על פי המשפט הבי"ל הוגבלה זכותה של ארה"ב במקום למעמד של חוכרת (Lessee) להבדיל מזכותה הריבונית של קובה (title- holder) מאידך, לאור סמכויות ארה"ב על פי ההסכמים (complete jurisdiction and control) ניתן ללמוד כי ריבונות קובה על האזור המוחכר מושעית למעשה.

3. מעמד ארה"ב באיזור תעלת פנמה.

א. הסמכויות לגבי הבסיסים והכוחות באיזור

כאשר פנמה קבלה את עצמאותה ב-1903, היא חתמה עם ארה"ב על הסכם המכונה אמנת היי-ורילה, לפיה הוענקו לארה"ב באיזור התעלה לצמיתות:

" the use, occupation and control of a zone of land ....."

ס' 3 לאמנה העניק סמכויות מרחיקות לכת לארה"ב לרבות-

" all the rights, power and authority within the zone ... which the U.S. would possess the exercise if it were the sovereign of the territory ... to the entire exclusion of the exercise by the Republic of Panama of any such sovereign rights, power or authority."

הגם שזכות זו היא לצמיתות ומכילה בקרבה את כל האלמנטים של רבונות אין בה כדי להעניק רבונות ואין ארה"ב רשאית להעביר את הזכויות, על פי האמנה, לגורם אחר.

ב. ב-1977 נחתמה בין ארה"ב ופנמה אמנה חדשה (Panama Canal Treaty) המסדירה, בין היתר, את מעמד ארה"ב באיזור התעלה. בנושא הגנת התעלה נקבע בהסכם כי הסמכות מסורה לארה"ב ולפנמה, מאידך נאמר שם בס' IV:

" 2. For the duration of this Treaty the United States of America shall have primary responsibility to protect and defend the Canal. The rights of the United States of America to station, train and move military forces within the republic of Panama are described in the Agreement ...."

ס' IV(3) להסכם קובע הקמת ועדה משותפת פריטטית לצבאות פנמה וארה"ב לשם שתוף הפעולה בין הצבאות בהגנת איזור התעלה בנושאים הבאים:

" (a) The preparation of contigency plans for the protection and defence of the Canal based upon the cooperative efforts of the armed forces of both parties;

" (b) The planning and conduct of combined military exercises ; and

" (c) The conduct of United States and Panamanian military operations with respect to the protection and defence of the Canal."

ג. ההסבר אינו מפרט את סדר גודל הכוחות שארה"ב תציב באיזור התעלה, אך ס"ק 5 לסעיף IV קובע כי ארה"ב, בהתחשב ב-primary responsibility שלה לבטחון האיזור -

" ... will endeavor to maintain its armed forces in the Republic of Panama in normal times at a level not in excess of that of the armed forces of the United States of America in the territory of the former Canal Zone immediately prior to the entry into force of this Treaty."

ד. <u>סמכויות השפוט לגבי חיילים, אזרחים ומתקנים של ארה"ב</u>

ההסכם מבטיח בס' VIII שבו חסינות לסוכנויות ומתקנים של ארה"ב בפנמה מפני סמכות שפוט מקומית; חסינות דפלומטית למספר מסוים של אזרחי ארה"ב הפועלים מטעמה בפנמה וכן קובע ההסכם:

1. " The installations owned or used by the agencies or instrumentalities ..... and their official archives and documents, shall be inviolable ....."

עם זאת, חיילי ארה"ב לכשלעצמם לא יהיו חסינים מפני השיפוט הפלילי של פנמה.

ההסכם קובע כי בתקופת המעבר, משך -30- חודש ממועד הכנס האמנה לתוקף, ועד לישומה המלא של אמנה זו ייושמו בחלק מהאיזורים הנתונים לשמושה של ארה"ב החוקים הפלילים והאזרחים של ארה"ב במקביל לחוקי פנמה.
פנמה מתירה לארה"ב -

"..... to have the primary right to exercise criminal jurisdiction over United States citizen employees of the Panama Canal Commission and their dependents, and members of the United States Forces and civilian component and their dependents, in the following cases :
(I) for any offense committed during the transition period within such areas and installations, and
(II) for any offense commited prior to that period in the former Canal Zone."

לפנמה הוענקה בתקופת מעבר זו סמכות השפוט השיורית:

" The Republic of Panama shall have the primary right to exercise jurisdiction over all other offenses committed by such persons,except as otherwise provided in this treaty and related agreements or as may be otherwise agreed."

ארה"ב שמרה לעצמה ,לתקופת המעבר, את סמכות השפוט הפלילית לגבי כל עבירה שנעברה טרם הכנס האמנה הזו לתוקפה.
כן נקבע בהסכם ביחס לתקופת המעבר, כי ארה"ב-

"...shall retain police authority and maintain a police force in the aforementioned areas and installations. In such areas, the police authorities of the United States of America may take into custody any person not subject to their primary jurisdiction if such person is believed to have committing or to be committed an offense against applicable laws or regulations, and shall promptly transfer custody to the police authorities of the Republic of Panama. The United States of America and the Republic of Panama shall establish joint police patrols in agreed areas.Any arrests conducted by a joint patrol shall be the responsibility of the patrol member or members representing the Party having primary jurisdiction over the person or

4. בסיסי ארה"ב בפיליפינים

א. ב-1947 נחתם הסכם בין ארה"ב והפיליפינים המסדיר את סוגית הבסיסים הצבאיים של ארה"ב שם.

על פי ס' 1 להסכם העניקה ממשלת הפיליפינים לארה"ב -

" the right to retain the use of the bases in the Philippines... "

וכן זכות להשתמש בבסיסים נוספים עליהם יוסכם.

לארה"ב הוקנו מירב הסמכויות האפשריות בכל הנוגע להפעלת סמכותה בבסיסים אלו לרבות:

"...The United States shall have the rights, power and authority within the bases which are necessary for the establishment, use, operation and defence thereof or appropriate for the control thereof and all the rights, power and authority within the limits of territorial waters and air-space adjacent to, or in the access to them, appropriate for their control.

לארה"ב רשות לקיים ומרוני צבא מחוץ לשטח הבסיסים וכן להסתייע בשירותים צבורים במקום.

ב. סמכויות השפוט על חיילי ארה"ב

לארה"ב הוקנו בהסכם סמכויות השפוט כדלקמן:

(1) סמכות לגבי כל עבירה שנעברה בבסיס צבא אמריקני למעט עבירה שנעברה בין שני מקומיים (שאינם חיילי ארה"ב) או עבירה כנגד בטחונה של הפיליפינים.

(2) סמכות לגבי כל עבירה שנעברה מחוץ לבסיס הצבא האמריקני כאשר העבריין הוא חייל אמריקני.

(3) כל עבירה שנעברה מחוץ לבסיסי הצבא על ידי כל חייל אמריקני כנגד בטחונה של ארה"ב.

לפיליפינים הוקנתה סמכות שפוט שיורית לגבי חיילי ארה"ב בכל המקרים האחרים שאינם מנויים לעיל.

סעיף אחר בהסכם אוסר על שמוש בשטחי הבסיסים למטרת מתן מקלט לנמלטים ממשפט פלילי.

ג. ס' XXV להסכם מקנה בלעדית לארה"ב בהחזקת בסיסים בשטחה של הפיליפינים כאשר ארה"ב מבטיחה מצידה כי לא תעניק מהכוחות והסמכויות המוקנות לה לצד שלישי.

" The philippines agrees that it shall not grant, without prior consent of the U.S., any bases or any rights, power or authority whatsoever, in or relating to bases, to any third power."

5. מעמד כוחות בריטניה בקפריסין

על פי האמנה שנחתמה ב - 1960, בין בריטניה, יוון וטורקיה, להקמת קפריסין נקבע כי לקפריסין תהא רבונות בכל שטח האי קפריסין והאיים שלידו למעט שני איזורים -

" ....Which areas shall remain under the soveréignty of the United Kingdom...."

על פי ההסכם הוקנתה לבריטניה סמכות לשמור ולהגן על איזורים אלה ולהרחיק מהם כל אדם שנכנס לשם בלא רשות. וכן, סמכות בלעדית לשטר באיזורים ולאסור חשודים בעבירות.

לבריטניה הוקנתה אף הזכות להשתמש בדרכים, נמלים, ומתקנים אחרים, באופן חפשי, למעבר יחידות צבא ושיירות רכב צבאי ביבשה ובים ויחידות של חיל-האויר אל ומן הבסיסים בשטח האווירי של קפריסין. לבריטניה אף ניתנה סמכות להציב בשטחה של קפריסין מתקני סיוע וכיוון לאניות ולמטוסים.

כן הוקנו לבריטניה זכויות בלתי מוגבלות בכל הנוגע לשמוש בנמלי קפריסין וכן הזכות לקיים שרותי טלגרף ודואר צבאיים.

ב. נוכחות צבא בימי שלום בעקבות כבוש צבאי

1. כוחות ארה"ב ביפן

מעמדם של כוחות ארה"ב ובסיסיהם ביפן נקבע באמנת השלום עם יפן משנת 1951. (Treaty of Peace with Japan - 1951).

באמנה זו הכירו בנות הברית בריבונותה המלאה של יפן על כל שטח המדינה.

ס' 3 לאמנה קבע כדלקמן:

" Japan will concur in any proposal of the United States to the United Nations to place under its trustsheep system, with the United States as the sole administering authority, Nansei Shoto south of 29° north Latitude (including the Ryukyu Islands and the Daito Islands), Nanpo Shoto south of Sofu Gan (including the Bonin Islands, Rosario Islands and the Volcano Islands) and Parece Vela and Marcus Island. Pending the making of such a proposal and affirmative action thereon, the United States will have the right to excersise a l l and any p o w e r s of administration, legislation and jurisdiction over the territory and inhabitats of these Islands, including their territorial waters."

בפועל לא הוגשה כל הצעה לאו"ם בנוגע להכרזה על שטח נאמנות. בספטמבר 1953 הוחלו על כוחות ארה"ב ביפן הוראות הסכם Nato-Sofa בהן נדון מאוחר יותר.

עד להחלת ההוראות האחרונות הפעילו כוחות ארה"ב ביפן סמכויות שפוט בלעדיות לגבי כל העבירות שבוצעו ביפן על ידי חיילי ארה"ב, אזרחי ארה"ב המהווים חלק מכוחות הצבא והנלווים להם.

ליפן היתה זכות לבקש כי סמכות השפוט תועבר לשלטונות יפן אך בידי ארה"ב נותרה הסמכות להכריע בבקשה.

ב-1953 הוצהר על ידי מחלקת המדינה של ארה"ב כי ארה"ב תשאר מחזיקה ("Custodian") של האיים שתחת החזקתה ביפן למשך העתיד הנראה לעין- "foreseeable -future".

על פי החלטת ארה"ב נשארו האיים נתונים למרות אדמיניסטרטיבית של צבא ארה"ב. ממשלה מקומית הוקמה במקום ב-1952 וכן רשויות מחוקקת (נבחרת) ושופטת, בעלות מידה מסוימת של אוטונומיה.

2. מעמדם של כוחות הכבוש בגרמניה לאחר מלה"ע השניה

א. סוגית מעמדם של כוחות הכבוש בגרמניה מתחלקת לשלוש תקופות עקריות:

1. בתקופה הראשונה שהחלה עם כבושה של גרמניה על ידי המעצמות, גרמניה היתה שרויה במצב של כבוש מוחלט, וכל הרשויות והסמכויות הופעלו אך ורק על ידי המעצמות הכובשות. המעצמות היוו את הסמכות העליונה, כאשר הרבונות המקומית לא היתה קיימת למעשה. מצב זה נמשך בגרמניה המערבית עד 1952, מועד בו נחתמה אמנה בין מעצמות המערב ובין גרמניה המערבית. האמנה סיימה את מצב הכבוש בגרמניה המערבית, העניקה לה רבונות מסוימת ואפשרה לה להכנס לברית נאט"ו.

2. התקופה השניה החלה בעקבות חתימת ההסכם ב-1952 בין גרמניה ובין ארה"ב, בריטניה, צרפת, קנדה, בלגיה והולנד :

" Convention on the Rights and Obligations of Foreign Forces and their Members in the Federal Republic of Germany."

3. התקופה השלישית החלה ביום 1/7/1963 מועד בו נכנסו לתוקף הסכמי Nato-Sofa בהם נדון בהמשכו של מסמך זה.

ב. הסמכויות לגבי כוחות הצבא המוצבים בגרמניה

על פי ההסכם מ-1952 שמרו שלוש מעצמות המערב בידיהן את הסמכות והכוח להחזיק כוחות צבא בגרמניה במערבית לשם הגנת העולם החופשי. יושם אל לב כי נוסחו של הסעיף מתייחס אל הסמכויות שהיו בידי המעצמות, ערב חתימת ההסכם וכאשר הסמכויות לעתיד הן בבחינת שמירת הסטטוסקוו הקיים:

" the Three Powers retain the rights, heretofore exercised or held by them, relating to the stationing of armed forces in the Federal Republic."

ג. סמכויות השפוט לגבי חיילי הכוחות הצבאיים

ס'2 להסכם הדגיש את עקרון הרבונות הטריטוריאלית המקומית בכל הנוגע לסמכות השפוט (בכפוף למה שנקבע באמנה או בהסכמים אחרים בין הצדדים) :

" The members of the Forces shall observe German-Law and the authorities of the forces shall undertake and be responsible for the enforcement of German-Law against them, except as otherwise provided in the present or in any other applicable convention or agreement."

לפסקא זו לא היתה משמעות מעשית רבה, באשר ס'6 להסכם קבע בענין סמכות השפוט הפלילית כדלקמן:

"1. Except as otherwise provided in the present convention, the authorities of the forces shall exercise exclusive criminal jurisdiction over members of the forces..."

ד. בפסקא זו ניתן לראות בברור את ישום עקרון חוק הדגל בהגבלות אקדמיות בלבד. בית המשפט המקומי הפעיל את סמכותו לגבי חיילי בנות הברית רק מקום שבית הדין הצבאי לא היה מוסמך להפעיל סמכות שפוט פלילית על החייל והעבירה אותה עבר החיל נעברה כנגד אינטרס גרמני והיא ברת עונשין בדין זה. גם בהתקיים תנאי משולש זה יכולה היתה הרשות הצבאית הזכה לרכוש סמכות שפוט משמעתית כנגד החיל העבריין; אף אם לא נרכשה הסמכות האחרונה היה על הרשויות הגרמניות להמנע מלהעמיד חיל לדין מקום שיש להן, בחוק, שקול דעת בנדון. לאחר כל "המחסומים" הללו מפני סמכות שפוט מקומית אם הועמד חיל זר לדין בפני רשות שפוטית מקומית בגרמניה היה על הרשות להוועץ עם רשויות הצבא הזר מקום שהעונש על העבירה היה מעל לרמה נמוכה מסוימת.

ה. לאור המפורט לעיל ניתן לאמר שחלוקת סמכויות השפוט בין רשויות כוחות הצבא הזרים והרבון המקומי היתה תיאורטית בלבד באשר ממילא נשמרה סמכות השפוט על חילי הכוחות הזרים בידי מדינותיהם.
ניתן לסכם אם כן ולאמר שבכל הנוגע למעמד הכוחות הזרים בגרמניה עד 1963 נותר עקרון הרבונות הטריטוריאלית ריק מכל תוכן ממשי.

ג. <u>בריתות הגנה</u>

1. <u>הסכם - 1951 - Nato-Sofa (Status of forces agreement)</u>

א. הסכם זה בא להסדיר את מעמדם של כוחות חברות הברית המוצבים בכל אחת מהמדינות החברות בברית זו. בהסכם המתייחס למעמדם של הצבאות מזכרים שלושה מרכיבים:

(1) Force - כח האדם הנמנה על כוחות היבשה, הים והאויר של צד לאמנה בשהותו בטריטוריה של צד אחר בקשר למילוי משימותיו הרשמיות.

(2) Civilian Component- כח האדם האזרחי הנלווה לכח הצבאי של צד לאמנה והמועסק על ידיו.

(3) dependents- בן זוגו או ילדו של חבר בכח הצבאי או כח האדם האזרחי התלוי בו לשם תמיכה.

ב. ס' 2 להסכם מחייב את הכוחות הזרים לכבד את חוקי המדינה המארחת ולהמנע מכל פעילות פוליטית במדינה המארחת.

ג. באשר לסמכות שפוט פלילית: ס' 7(2) להסכם קובע חלוקת סמכויות שפוט בין המדינה האורחת והמדינה המארחת כדלקמן:

" (a) The military authorities fo of the sending State shall have the right to exercise exclusive jurisdiction over persons subject to the military law of that State with respect to offences, including offences relating to its security, punishable by the law of the sending State, but not by the law of the receiving State.

(b) The authorities of the receving State shall have the right to exercise exclusive jurisdiction over members of a force or civilan component and their dependents with respect to offences, including offences relating to the seurity of that State, punishable by its law but not by the law of the sending State."

ס' 7 (3) להסכם זה קובע את סמכויות השפוט ואת הפרוצדורה כאשר קיימת סמכות שפוט מקבילה של המדינה האורחת והמדינה המארחת.

" (a) The military authorities of the sending State shall have the primary right to exercise jurisdiction over a member of a force or of a civilian component in relation to

(I) offences solely against the property or security of that State, or offeces solely against the person or property of another member of the force or civilian component of that State or of a dependent.

(II) offences arising out of any act or omission done in the performance of official duty.

(b) In the case if any other offence the authorities of the receiving State shall have the primary right to exercise jurisdiction.

(c) If the State having the primary right decides not to exercise jurisdiction, it shall notify the authorities of the other State as soon as practicable. The authorities of the State having the primary right shall give sympathetic consideration to a request from the authorities of the other State for a waiver of its right in cases where that other State considers such waiver to be of particular importance."

ס' 7 (5) להסכם קובע את עקרון שתוף הפעולה בין המדינות המארחת והאורחת, לרבות כל הנוגע לבצועם של פסקי דין. כן נקבע בסעיף העקרון לפיו הרשויות של שתי המדינות תעצורנה אנשים ותמסורנה אותם לרשויות שלהן יש סמכות שפוט על עליהם על פי ההסכם.

ס' 7 (10) מאפשר לכל מדינה אורחת להקים כוח משטרה שתפקידו

"... to police any camps, establishments or other premises which they occupy as the result of an agreement with the receiving State..."

וזאת, ע"מ להבטיח שמירת הסדר והבטחון באתרים אלו. כן הוקנו למשטרה זו סמכויות לשמירת הסדר והמשמעת בקרב חיילי הצבא על פי הסכם עם הרשויות המקומיות.

2. בסיסים בריטיים בעירק

א. באמנה שנחתמה בין בריטניה ועירק ב-1930 -

" Treaty of Alliance between his Britanic Majesty in respect of the United Kingdom of Great Britain and Nothern Ireland, and his Majesty the king of Iraq."

הוסכם כי לשמירת בטחון הפנים והחוץ של עירק יוקצו לבריטניה בסיסי חיל-אויר וכי עירק מסמיכה את בריטניה לקיים כוחות צבא בעירק בבסיסים אלו. בסיפא לסעיף זה נקבע כדלקמן:

" ... that presence of those forces shall not constitue in any manner an occupation and will in no way prejudice the Sovereign rights of Iraq."

ב. בנספח להסכם נקבע כי סדר הגודל של הכוח הצבאי הבריטי יקבע מידי פעם ע"י בריטניה לאחר התיעצות עם עירק.

3. כוחות בריטניה באזור תעלת סואץ

א. ס' 8 לאמנה שנחתמה בין בריטניה ומצרים ב-1936, Treaty of Alliance הסמיך את בריטניה:

"...to station forces in Egyptian territory in the vicinity of the Canal, in the zone specified..."

גם באמנה נכללה פסקה הזהה בתכנה לזו שבהסכם עם עירק לפיה אין בהצבת הכוחות משום כבוש או פגיעה כלשהיא ברבונותה של מצרים. עד-1936 היו כוחות בריטניה במצרים "צבא כבוש" ומכאן שניתן לראות בסטטוס החדש שהוקנה לכוחות הצבא הבריטיים מכוח אמנה זו במצרים "Peaceful-occupation".

על פי האמנה נסוגו והוגבלו כוחות בריטניה לאזור מוגבל מבחינה גיאוגרפית, בסיסים, כאשר מעמדם הוא של "מבקרים" (Visiting) המורשים ע"י המדינה המארחת עפ"י הוראות האמנה.

הנספח לאמנה פירט את גודל הכוחות המורשים לשהות באזור לרבות חלוקתם לאתרים השונים, דרכי גישה, כבישים, רכבות וכד'.

ב. <u>סמכויות השפוט על כוחות בריטניה</u>

במקביל לחתימת האמנה דלעיל נחתמה אף אמנה בדבר החסינויות וזכויות היתר של כוחות בריטניה במצרים לפיה : (Art.4)

"No member of the British Forces shall be subject to the criminal jurisdiction of the courts of Egypt, nor to the civil jurisdiction of those courts in any matter arising out of his official duties"

4. <u>בסיסים בריטיים בירדן</u>

על פי הנספח לאמנה שנחתמה בין בריטניה וירדן ב-1946 (Treaty of Alliance) הורשתה בריטניה להציב כוחות צבא בירדן באותם מקומות בהם הם היו מוצבים ביום חתימת ההסכם (היינו:שמירת הסטטוס-קוו) ובמקומות אחרים שיוסכם עליהם (ס'1 לנספח):

"His Majesty The King may station armed forces in Trans-Jordan in places where they are stationed at the date of signature of the present Treaty and in such other places as may be agreed upon, and his Highness The Amir will provide all the facilities necessary for their accommodation and maintenance and the storage of their ammunitation and supplies, including the lease of any land required. Any private sights on such land will, if necessary, be expropriated. "

ב-1948 הוחלף הסכם זה בחוזה ברית חדש בין שתי הממלכות חוזה הגנה קיבוצי. על פי הנספח לחוזה זה הועמדו בסיסי אויר לרשות בריטניה בעמאן ומפרק.

4921
** נכנס
סודי
**
**
**

אל: המשרד, נר: 243, מ : ני
דח: מ, סג: ס, תא: 100780, זח: 1730
נד: ועדה משפטית

מיידי/סודי.

אל ד"ר בורג - שר הפנים.

דע וושינגטון השגריר (נר 56 דF ווש).
בעקבות שיחתו הטלפונית של השר שמואל תמיר עם מאיר גבאי,
שוחחתי עם אנדי מרקס בדבר קשיים עם המצרים בהשלמת סידורי
הפגישה של הועדה ל LEGAL MATTERS

מרקס הבהיר לי שאמנם אינם מופתעים מקשיים ארגוניים המתגלים
כפעם בפעם עם המצרים. אבל האמריקאים יעזרו בהשלמת הסידורים.
לפי הדווח שקבל, הפגישה תוכל להתקיים במועד שסוכם.

השגריר ליאונרד יבוא בדברים אתך ועם השר תמיר בטרם צאתו
למצרים. לדברי מרקס יגיע האנגל אולי באיחור של יום או יומיים
כי עליו להנתק מכמה התחיבויות קודמות.

לבקשת לינוביץ, באמצעות אנדי מרקס, אתקשר אתו כאן בטרם שובי
לארץ.
חיים קוברסקי.

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין,שהבט,מנכל,ממנכל,לפידות,
בנחורין,מצרים,ר/מרכז,רם,שרהפנים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

4475
** נכנס סודי
**
**
**

אל: המשרד, נר: 185, מ : נר
דח: ר, סג: ס, תא: 090780, זח: 1300
נד: מ שיחה עם מרקס

סודי/רגיל

אל:דר בורג-שר הפנים

אנדי מרקס,עוזר של סול לינוביץ,ביקר אצלי אתמול בניו יורק. להלן דברים לידיעתך מתוך השיחה,

א.בסוף השבוע יגיעו לאזורנו האנזל.קרסקו,קירבי ,פיאנקה ובייל וישארו לצורך הישיבות שנקבעו וכן בשביל המגעים הבילאטראליים עם ישראל ועם מצרים.

ב.חלק מהשיחה הוקדש לנושא ה- HEADS OF AGREEMENT (או: INTERIM REPORT) הסברתי שלא דחינו מעולם את הרעיון. יש לנו הערות רבות (חלקן מסרתי בשעתו) ויש לקיים דיון בהן לפני כניסה לדיון רשמי על המסמך המוצע על ידם.בשלב זה הצעתי שהאנזל יקיים את הבירורים המוקדמים בנושא חתך בלבד.מרקס מסר לי שלינוביץ מעוניין בבירור מוקדם נוסף אתנו בנושא באמצעות האנזל.

ג.לינוביץ מתכנן נסיעה לאזורנו לקראת אמצע אוגוסט.

ד.לדברי מרקס,בשלב זה העבודה בנושאי האוטונומיה בוושינגטון מאד מצומצמת.אינם רואים צורך בהבנת ניירות עבודה חדשים או נוספים מצידם.מעוניינים לנצל את התקופה 13-28 ביולי להתיעצות בילאטראליות במצרים ובישראל.

חיים קוברסקי=

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין,שהבט,מנכל,ממנכל,לפידות,
בנחורין,מצרים,ר/מרבז,רם,שרהפנים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

4462
** נכנס סודי
**
**
**

אלף

אל: המשרד, נר: 77, מ : קהיר
רח: ב, סג: ס, תא: 090780, זח: 2000
נד: הוועדה המשפטית

סודי/בהול

בר-און, רובינשטיין, הדס.

הוועדה המשפטית.

1. טלפנתי לאתרטון והוא אמר לי שהמצרים אמרו להם כי השיחות יכולות להתחיל ביום א' מאחר ובוטרוס עאלי ישוב לכאן בשבת. בהסתמך על כך הם הבריקו לשגרירותם בארץ ולוואשינגטון שהשיחות תתחלנה ביום א'. אתרטון לא ידע איזה מצרים אמרו להם. בקשתיו לברר ובעבור מספר דקות התקשר אתי ואמר שהמצב ביותר הוא שאבדר את הכל עם אחמד מאהר. רהו האיש אתו כבר נסיתי, מספר פעמים השבוע, לברר את מועד התחלת השיחות ולשוא.

2. הפניות שלי אל אנשי משרד החוץ המצרי חייבות ליצור הרושם אצלם שאנחנו מתכננים לערוך הפגישה. הם לא נותנים כל תשובה ועושים זאת במובלט.

3. מאחר והם המארחים לא יתכן שמשלחתנו תבוא לכאן ללא הזמנה פורמלית מהם וכמו כן אין זה מתקבל על הדעת שהאמריקאים יתווכו בינינו לקביעת המועד.

4. אני מציע שמשלחתנו לא תבוא לכאן ללא פניה מצד המצרים.
5. לדברי אתרטון יגיע לכאן השגריר ליאונרד בשבת.
בן אלישר.==

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין,שהבט,מנכל,ממנכל,לפידות,
בנתורין,מצרים,ר/מרכז,רם,שרהפנים

4022

** יוצא שמור

**

**

**

אל: קהיר, נר: 25, מ : המשרד
דח: ב, סג: ש, תא: 080780, זח: 1200
נד: הועדה המשפטית

שמור/בהול

הועדה המשפטית . שלך 57 .

1. ביל בראון הציר בשגרירות ארה"ב כאן הודיע הבוקר לבר-און כי מבחינת האמריקנים מקובלים המועדים 15.7-13.7 בצהרים לכינוס הועדה המשפטית . נציגי ארה"ב יהיו ליאונרד , קירבי וקרציקו. מורתדא אמר לביל בראון ש"מבחינתו זה בסדר".

2, נודה אם תוודא איפוא בדחיפות הבוקר אם המועד סגור אצל המצרים . בעקבות זאת נודיעך הרכב משלחתנו בראשה יעמיד שר המשפטים) ומועדי טיסות.

3. מניחים כי במקובל יהיה האירוח על ידי המצרים .
רובינשטיין .==

תפ: שהח,רהמ,ארליך,ידין,שהבט,מנבל,ממנבל,לפירות,
בנחורין,מצרים,ר/מרכז,רם,שרהפנים